

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 46 (V, KF, DF, Mogens Andreasen (UP), Kim Behnke (UP) og Frank Dahlgaard (UP)) stemte for, 56 (S, SF, CD, RV, EL og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

43) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 189:

Forslag til folketingsbeslutning om at skabe bedre sendeforhold for lokalradioer og etablere to fuldt landsdækkende 5. og 6. radiokanaler.

Af Jens Rohde (V), Brian Mikkelsen (KF), Poul Nødgaard (DF), Tove Videbæk (KRF) og Kim Behnke (UP) m.fl.
(Fremsat 18/4 2001. Første behandling 18/5 2001. Betænkning 23/5 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 48 (V, KF, DF, KRF, Mogens Andreasen (UP), Kim Behnke (UP) og Frank Dahlgaard (UP)) stemte for, 55 (S, SF, CD, RV og EL) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

44) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 145:

Forslag til folketingsbeslutning om forlænget dagpengeret til ledige, der ikke har fået den aktivering, de har ret til.

Af Ole Sohn (SF) m.fl.
(Fremsat 13/3 2001. Første behandling 4/4 2001. Betænkning 29/5 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Sohn (SF):

Jeg vil gerne undskylde, at SF har sat det her forslag til anden behandling. Det gør vi normalt ikke, når vi kan tælle til 90 og se, at der ikke er flertal for det. Vi gør det normalt kun, når vi får et beslutningsforslag vedtaget, som vi netop har fået.

Når vi har været nødsaget til at gøre det med det her beslutningsforslag, er det, fordi der, siden vi havde det til første behandling, er kommet nye oplysninger frem, som ikke var kendt for andre end SF under førstebehandlingen, nemlig at vi med den nuværende lov om aktivering er i en situation, hvor hen ved 4.000 står for at falde ud af dagpengesystemet, fordi de ikke har fået den aktivering, som de i henhold til gældende lov både har krav på og pligt til at gennemføre.

Det er en helt ny situation, som det først har været muligt at få bekræftet af arbejdsministeren mellem første og anden behandling, og det er derfor, vi har det på i dag.

Vi er i den situation, at en stor del af de 4.000, som står for at ryge ud af dagpengesystemet, fordi det nuværende forlig ikke lever op til intentionerne, faktisk er ikkefaglærte med ringe uddannelse, som har behov for at få en ordentlig kvalitet i aktiveringen.

Det kan de ikke nå at få, og derfor mener vi, at det er meget fair, at man erkender, at man for at overholde gældende lov er nødt til at lave en forlængelse af dagpengeperioden, ikke en generel forlængelse, men en meget specifik forlængelse for de personer, som ikke har fået den aktivering, som de jævnfør gældende lov har krav på.

Når vi har ønsket at få den forlænget, så er det, fordi vi hen over sommeren kan imødekomme arbejdsministerens ønske om at få lavet en helt ny arbejdsmarkedsreform, som gør, at vi kan få en regulær, ordentlig kvalitet ind i aktiveringen, som gør, at vi også kan sørge for, at de sidste af de arbejdsløse, som er i aktivering, kan komme ud i ordinært arbejde eller få en kompetencegivende uddannelse.

Men det kræver, at vi både viser respekt over for de arbejdsløse, som er kommet i klemme, og giver medarbejderne på arbejdsformidlingskontorerne og a-kasserne en reel mulighed for at

lave et veltilrettelagt, kvalitativt godt aktiveringsforløb, som gør, at de kan få disse grupper ud i beskæftigelse.

Jeg vil også godt opfordre til og bede ministeren om på ny at tage kontakt til kommunerne, for en stor del af dem, der er i klemme i aktiveringsystemet, er faktisk personer over 48 år. Her har vi en helt oplagt mulighed for via kommunerne og amterne at få igangsat servicejob, som der er flertal for i Folketinget, og som er meldt ud til kommunerne, så vi på den måde kan få en lang række af de arbejdsløse ud i ordinær beskæftigelse til gavn for dem selv og til gavn for samfundet.

Dertil tror jeg også, at det vil være vigtigt, at Venstre lige revurderer sin opfattelse, for det er jo en del af det nuværende arbejdsmarkedsforlig og har et ansvar for, at gældende lov ikke bliver overholdt. Alligevel har Venstre fundet det nødvendigt, eller hvad man nu skal kalde det, at gøre brug af 1,4 mia. kr. af de uforbrugte aktiveringsmidler til andre formål.

Det vil sige, at man meget åbenlyst og bevidst misligholder et forlig, man er en del af, og jeg går ud fra, at ministeren betragter det som et signal om, at Venstre ikke ønsker at fastholde det gældende forlig, og at der dermed bliver en reel mulighed for at lave en ny kurs i arbejdsmarkedspolitikken.

Det er som sagt ud fra de her nye oplysninger, som er kommet frem siden førstebehandlingen, at vi har sat forslaget til afstemning; så Folketinget og ikke mindst forligspartierne har mulighed for at sikre, at det forlig og den aftale, som de har indgået, også kan blive efterlevet. Det vil vi gerne hjælpe dem med.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg synes, det er et meget net, lille lappeforslag, SF her har fremsat, og Enhedslisten har også tænkt at støtte det. Det er net uden at være prangende, for vi er ikke af den opfattelse, at det at være i aktivering naturnødvendigt fører til, at man senere kommer i arbejde. Tværtimod har vi den opfattelse, at megen aktivering i virkeligheden snarere låser folk fast.

Derfor mener vi, at den gode måde at løse det problem på, som vi ser vokse og vokse, er ved, at man tilbyder folk et rigtigt arbejde, et fuldstændig almindeligt, ordinært overenskomstdækket arbejde, som en sidste indsats fra systemets side, inden folk ryger ud af systemet.

Et sådant tilbud ville jo svare til den sentens, som vi gang på gang hører fra forligspartierne

omkring arbejdsmarkedet, nemlig sammenhængen mellem ret og pligt.

Det, vi ser i denne her sag, er jo, at rettingerne smuldrer, at de forsvinder, mens pligterne består uantastet. Og det betyder jo, at hele aktiveringsssystemet kommer til at fremtræde endnu mere grotesk, når man fra systemets side ikke engang kan opfylde de forpligtelser, man har påtaget sig.

Men Enhedslistens svar på problemstillingen er altså, at man i stedet i det mindste tilbyder de arbejdsløse, som ikke har fået regulære tilbud inden da, et regulært arbejde, inden de risikerer at ryge ud af dagpengesystemet.

Vi er kun ved begyndelsen af det her problem. Det, vi er i gang med at se, er en stadig vækst i antallet af personer, der ikke er i stand til at fastholde sig i arbejdsløshedsforsikringsystemet. Med de krav, der bliver stillet i kraft af de forlig, der er indgået mellem regeringen og de borgerlige, ser vi, at problemerne vokser og vokser, hvor det bliver sværere og sværere for folk, der ikke er funktionærlignende ansat, at drage nytte af en arbejdsløshedsforsikring, da kravene til antallet af timer, der skal til for at fastholde en forsikring, er øget, og længden af dagpengeperioden, inden man ryger ud, er blevet forkortet.

Vores forslag er altså rigtig job som tilbud, inden folk ryger ud af systemet. Det vil være en løsning på problemet.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Når der nu henvises til nye oplysninger i sagen, så synes jeg, at man bør nævne alle de oplysninger, der er til rådighed.

For at give et billede af, hvor stor en udskiftning der er i gruppen af ledige, herunder gruppen af langtidsledige, kan jeg sige, at det er sådan, at på de 65 dage, der er gået, siden man nåede frem til tallet på ca. 4.000, må vi nu konstatere, at den gruppe, der er i risikozonen for efter 1. januar at falde ud af dagpengesystemet, er reduceret til 2.437. Og jeg vil sige, at hvis udviklingen fortsætter med samme hastighed, så giver det anledning til optimisme og en tro på, at arbejdsformidlingerne ved den store ekstraordinære indsats, der gøres i øjeblikket, er i stand til at formidle disse mennesker i job, inden de falder for 4-års-grænsen.

Jeg gentager: Tallet på ca. 4.000 er på 65 dage blevet til 2.437, og med den hastighed mener jeg, at vi er på vej til at løse opgaven.

Og så vil jeg glæde mig over, at den aktive arbejdsmarkedspolitik faktisk indebærer, at vi nu

er i den situation, at tre ud af fire langtidsledige er kvalificeret til at begynde i et job med det samme. Ved en måling for nogle få år siden var det to ud af tre. Det viser, at den aktive arbejdsmarkedspolitik, hvor vi tilbyder jobtræning og opkvalificering, er med til at gøre også gruppen af langtidsledige, som heldigvis er blevet betydelig mindre i de senere år, betydelig mere arbejdsmarkedsparat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 18 (SF, DF og EL) stemte for, 84 (S, V, KF, CD, RV, KRF, Mogens Andreassen (UP), Kim Behnke (UP) og Frank Dahlgaard (UP)) imod.

Den sidste sag på dagsordenen var:

45) Fortsættelse af anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 76: Forslag til folketingsbeslutning om bedre vilkår for selvejende ældreboliginstitutioner og selvejende plejecentre.

Af Flemming Kofod-Svendsen (KRF) m.fl. (Fremsat 14/12 2000. Første behandling 2/2 2001. Betænkning 8/5 2001. Første del af anden (sidste) behandling 17/5 2001. Tilføjelse til betænkning 31/5 2001).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tilføjelsen til betænkningen.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Vi er nået til sidste sag på dagsordenen, men ikke til den, der vil tage mindst tid.

Forhandling

Carsten Hansen (S):

Det er jo en lidt barok sag, vi er endt i her i forhold til de indstillinger, der har været undervejs i forløbet, men ikke desto mindre er det jo rart, at vi får lejlighed til at diskutere, debattere og også tilkendegive vores holdninger.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi på ældreboligområdet ønsker flere boliger. Vi ønsker mere kvalitet og større kvalitet. Men når vi ser på det her forslag, som vi har til anden behandling, og ændringsforslagene, der følger med, så bryder det med en hel række afgørende principper i forhold til, hvordan vi ellers har gjort, og hvordan vi normalt gør i forhold til flertallet af partier i Folketinget. Og det bryder med nogle afgørende principper for Socialdemokratiet, som vi hidtil har troet var helt fundamentale for en række partier, der her i dag har tilkendegivet, at de vil stemme for Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag og de stillede ændringsforslag.

Princippet om, at hvis der er offentlig støtte, så er der også forpligtelser med, har været helt afgørende. Det har jeg også haft indtryk af at det har været for Enhedslisten og andre.

Det har også været afgørende, at der er anvisningsret, og det har vi indført ved fælles hjælp, og vi har sagt, at vi vil gøre det på private andelsboliger. Det har været lidt underligt at se, at man her fraviger det princip, og vi mener, at det helt naturligt bør gælde ældreboliger og plejeboliger med støtte.

Der er et andet princip om at anvise efter behov og efter en konkret vurdering. For os er det altså afgørende, at de, der har det største behov, skal anvises først. Men det gælder altså ikke for B 76, når vi taler om eksisterende plejehjem, der ombygges med offentlig støtte.

Jeg er nødt til at spørge: Hvad er det for et menneskesyn, der ligger bag, når vi ikke længe skal give dem med det største behov en plejebolig? Ja, jeg spørger partierne bag ændringsforslagene.

Et andet princip, som vi jo har holdt meget fast i her i Folketinget, er incitamentsstrukturen, det med, at det er kommunerne, der sikrer det nødvendige antal plejehjemspladser ude omkring, og at vi sikrer det via tilskud, via servicearealtilskud osv. Det bryder vi med.

Vi giver altså med det her beslutningsforslag nogle enkelte privatejede plejehjem nogle fordele, som ingen andre har. Det er utroligt, at man nu bryder med et helt afgørende princip, der har været gældende siden engang i 1980'erne i forhold til at fastholde det kommunale ansvar. Også det, der er ligebehandling, uanset hvilken udbydertype man er.

Man kunne næsten gå så vidt som til at sige, at den der valgfrihed ved at forskelsbehandle går vi ikke ind for.

Lad os så se på, hvad vi egentlig har gjort i det her spørgsmål. Ja, vi har jo en kommuneaftale, som sikrer, at kommunerne er temmelig fordelagtigt stillede i forhold til at låne på den kommunale grundkapital. Man kan lånefinansiere for 2001. Det var et bredt flertal af de her partier, der gik med ind og sikrede det.

Vi har givet bedre forhold, hvad angår tilskud for servicearealer for plejeboliger. Det er faktisk et engangstilskud på over 40.000 kr. Man kan lånefinansiere den resterende anskaffelse sum oven i købet.

Vores vurdering var, og det er der vist ikke nogen der har anfægtet, at det her jo giver op til 1.000 flere plejeboliger om året. Og hvad ser vi så? Vi ser, at de, som vurderer det her, altså Ældreboligrådet, faktisk vurderer, at der er ældreboliger nok. Vi er oppe omkring 23 pct. i forhold til alle dem, som er over 80 år.

Vi har også i vores boligpakke, vi har lagt frem, som selvfølgelig kommer til forhandling, også i forhold til de ansvarlige partier i finansloven, sagt, at vi vil lægge en større kvote ud til andelsboligbyggeriet i forhold til seniorbofællesskaber.

Så vi er meget optaget af de ældres situation, men vi synes, det er helt afgørende, at vi fastholder de grundlæggende principper i boligpolitikken, og dem mener vi at det her forslag bryder med.

Vi er i Socialdemokratiet af den opfattelse, at der skal være flere forskellige ældreboliger for de ældre at vælge imellem, men det her forslag betyder, som jeg sagde, at kommunerne i høj grad vil vælge en enkelt aktør, for kommunerne får et økonomisk incitament til kun at vælge en enkelt. Det er altså, som jeg har sagt, ikke hensigtsmæssigt.

Det væsentligste er at skabe den bedste løsning i den konkrete kommune. Der skal være reelle valgmuligheder i kommunen, og det er ikke sikkert, at det er en ombygning af et lokalt plejehjem, der er den rigtige løsning. Ofte vil det være sådan, at plejehjemmet egner sig bedre til andre formål af hensyn til de ældre, men så sandedig også af hensyn til arbejdsmiljøet og dem, der skal arbejde der. Derfor er det vores politik, at der skal bygges ordentlige og gode ældreboliger til de ældre, men det skal altså ikke være på arbejdsmiljøets og de ældres bekostning.

Så er det også Socialdemokratiets opfattelse, at der, når det offentlige giver støtte, skal følge en offentlig forpligtelse med, som jeg har sagt. Samfundsmæssigt betyder det, at der er ansvar

og forpligtelse. Det er et synspunkt, som jeg har sagt at vi holder fast i. Det princip gælder ved al støtte til boliger.

Men vi giver altså nu mulighed for, at staten skal give støtte til ombygning af privat plejehjem, uden at kommunen får anvisningsret, og det kan jeg ikke forstå. Lad mig citere fra behandling af beslutningsforslag nr. B 95 i år, hvor hr. Keld Albrechtsen fra Enhedslisten sagde:

»... Man vil have, at Folketinget skal give udlejerne en pose penge; det er det, man vil have. Og der skal ikke knyttes nogen betingelser dertil, og samfundet skal ikke have noget til gengæld. Jeg synes, man skal stå ved, at det er det, forslaget går ud på.«

Jeg kan ikke være mere enig med hr. Keld Albrechtsen. Men denne gang har hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten altså skiftet mening. Nu kan man godt smide en pose penge, som hr. Keld Albrechtsen sagde i samme indlæg, ud ad vinduet uden at knytte betingelser til. Hvad er det for et menneskesyn, der ligger bagved? Det mener vi ikke man kan.

Det er Socialdemokratiets opfattelse, at der skal bygges flere ældreboliger, også til de plejekrævende ældre, men det er altså ikke Socialdemokratiets opfattelse, at det er ligeegyldigt, hvem der får plejeboligerne. De svageste skal have først.

Men uden kommunal anvisning til offentligt støttede boliger kan vi simpelt hen ikke sikre, at de svageste bliver tilgodeset først. Vi er ganske simpelt hen ikke enige i det her forslag. Med forslaget åbne der op for, at den, der kender de rigtige, kommer først, og så er det altså ligeegyldigt, hvem der har det største behov.

De principper er helt afgørende for os i Socialdemokratiet, der altid har kæmpet de svagestes kamp. Derfor kan vi under ingen omstændigheder støtte det her forslag og elementerne i det. Og jeg vil i første omgang slutte mit indlæg her, men jeg regner med, at vi får lejlighed til at debattere det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Vi bliver spurgt om, hvilket menneskesyn der ligger bag ved det ændringsforslag. Det er et ændringsforslag, som sikrer, at det nu bliver muligt med et statsligt 7 pct.s bidrag at modernisere eksisterende plejehjem, hvor der er behov for det, og hvor det ikke er utidssvarende.

Det er det menneskesyn, som vi også har i den almene boligbevægelse under overskriften

»bo godt«. Det er et menneskesyn, der går ud på, at alle skal have en ordentlig bolig, også dem, der bor på private, selvejende, nonprofit plejehjem. Også dem.

Så har regeringen valgt, at kommunerne og de almene boligforeninger må vente til kommuneforhandlingerne med at få de samme vilkår. Det er regeringens beslutning. Vi går ud fra, at regeringen sørger for, at kommunerne og det almene byggeri naturligvis får samme vilkår og samme mulighed for at få de 7 pct.

Men at nogen og især regeringen skulle være modstander af, at utidssvarende boliger for ældre mennesker bliver moderniseret og sat i ordentlig stand, hænger ikke rigtig sammen. Og så begynder man at snakke om menneskesyn.

Jeg må sige til hr. Carsten Hansen, at hvis der er nogen, der har et problem med menneskesynet her, så er det Socialdemokratiet. Det er jeg bange for jeg er nødt til at sige.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det undrer også mig, at Enhedslisten kan være med her. Jeg spørger bare. Det undrer mig meget. Det undrer mig meget, at man kan lægge så store penge ud, uden at der følger samfundsmæssigt ansvar og forpligtelse med. Det er jeg nødt til at sige. Det undrer mig altså meget, at man kan smide en pose penge ud ad vinduet uden at knytte betingelser til, som jeg citerede hr. Keld Albrechtsen for.

Man har altså skiftet mening i Enhedslisten. Det er det, der undrer mig. For jeg ved jo, at Enhedslisten normalt kerer sig om samfundets svage. Enhedslisten er i virkeligheden meget optaget af det, som statsministeren sagde i går. Og det kvitterer jeg normalt for.

Men derfor undrer det mig også, at man, fordi der er forskel i nogle procenter, og fordi man vil forfordele en enkelt gruppe – det er jo det man vil, det er private plejehjem, man vil forfordele – så kaster vrage på alle sine principper. Det er det, jeg ikke forstår. Og det kan godt være, at jeg skal bibringes en anden opfattelse, men det, der er sagt indtil nu – det, at der ikke bliver nogen anvisningspligt, det, at man giver særlige forhold, uden at der er knyttet betingelser til det – kan vi som Socialdemokrater ganske enkelt ikke gå ind for.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Nu er det ændringsforslagene, vi diskuterer, og da vil jeg gerne spørge til det første ændringsforslag. Nu forstår jeg, at den socialdemokratiske ordfører taler om store principper, og der er et ændringsforslag, der siger sådan, at de under A og B, det er de to dele, som beslutningsforslaget går ud på, nævnte selvejende institutioner skal fungere på nonprofit basis.

Jeg troede i min enfoldighed, at det også var et socialdemokratisk princip, men minsandten om ikke Socialdemokratiet stemmer imod, at de skal fungere på nonprofit basis.

Hvilke socialdemokratiske principper ligger til grund for, at dette forslag fra Enhedslisten om, at det skal fungere på nonprofit basis, skal forkastes ifølge Socialdemokratiet?

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen. Det er vist den tredje runde, ikke? Er det kun den anden runde? Er det nu helt sikkert?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er rigtigt, hr. formand, på ære.

Ja, det har også undret mig, hvorfor Socialdemokratiet mener, at der skal profit ind i den sektor.

Men jeg vil gerne svare på det med anvisningsretten, som hr. Carsten Hansen er inde på.

Beslutningsforslaget – det har hr. Carsten Hansen åbenbart misforstået – ændrer intet ved de regler om anvisningsret og tilsyn, som gælder i den sociale lovgivning, som har omfattet disse eksisterende private, selvejende institutioner hele tiden, og som også vil gøre det fremover. Der ændres intet. Det eneste, der ændres, er, at de nu kan moderniseres, og det kan ske også i situationer, hvor den pågældende kommunalbestyrelse ikke ønsker, at de skal moderniseres. Vi vil faktisk gerne have, at de skal blive moderniseret, også selv om der er et eller andet sted sidder et byråd, der ikke går ind for det. Jeg fatter ikke, at Socialdemokratiet mener, at det så skal forblive elendigt.

Det vil jeg godt spørge hr. Carsten Hansen om: Hvorfor skal de ikke moderniseres?

Så har vi et ændringsforslag, som siger, at hvis det er nybyggeri, skal kommunen godkende det gennem en driftsoverenskomst. Der var det oprindelige forslag lidt for vildt. Vi er blevet enige om, at vi har lavet en fornuftig ændring på

det, sådan at kommunen kommer ind dér, og så kommer det til at passe ind i den kommunale planlægning. Det kan hr. Carsten Hansen faktisk ikke gøre smukkere. Det er jeg altså nødt til at sige.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg har da stor forståelse for, at det her forslag kom på tværs af Socialdemokratiets politik, men jeg må indrømme, at det undrer mig, at man vil gøre det til et spørgsmål om ideologier og menneskesyn.

Hvad er det for et menneskesyn, der får Socialdemokratiet til at mene, at det er bedre, at kørerne til plejehjemmene bliver forlængede? Det var dog underligt. Vi plejer jo at være rimelig enige om menneskesyn i øvrigt, tror jeg.

Nu er jeg også arbejdsmiljøpolitisk ordfører, og det er da overraskende for mig, at der er et hul i arbejdsmiljølovgivningen, som jeg ikke har bemærket: At der skulle være forskel på kravene til arbejdsmiljø på offentlige plejehjem og på private plejehjem, men det er der altså heller ikke. Nu er hr. Carsten Hansen faktisk også en gang imellem arbejdsmiljøpolitisk ordfører, og der er et svar fra ministeren på spørgsmål 19, der beskriver, at der ingen forskel er på det. Hvad er det dog for et argument at føre ind i debatten?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til hr. Flemming Kofod-Svendsen: Når man kender historien bag det her beslutningsforslag, der jo startede med at have et meget, meget stort flertal – det vil jeg vende tilbage til, det lover jeg, når de andre ordførere kommer på talerstolen, for det blev sagt ved førstebehandlingen – kan det ikke undre hr. Flemming Kofod-Svendsen, at vi også stemte imod ændringsforslagene samlet set, for vi er imod beslutningsforslaget på baggrund af de principper, der ligger.

Og lad mig sige til hr. Keld Albrechtsen: Der er vist et problem omkring anvisningsretten, der ikke er helt rigtigt her. Hvordan var det i det første ændringsforslag, hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten stillede i forhold til ombygningerne? Nej, nu er man gået ind og har ændret på det i forhold til ombygning af private plejehjem for at please den borgerlige opposition.

Og jeg må nok sige, jeg synes, at Enhedslisten i forhold til det, de normalt står for og er kendetegnet ved, må have et problem, når der ikke er anvisningspligt med.

Vi synes, at det er dem, der er mest trængende, der skal have de første pladser, og der skal være anvisningsret med. Det mener Enhedslisten åbenbart ikke der skal være, når vi snakker ombygning af eksisterende plejehjem.

Vi er helt enige om, at der er en lang række plejehjem, der trænger til at blive bygget om og ændret på, men de skal vel ikke have særlige fordele, fordi de er private? Hvad med de almenne, som hr. Keld Albrechtsen normalt kerer sig voldsomt om? Her bliver en kæmpestor forskel, også i forhold til kommunerne og amterne bliver der en stor, stor forskel. Det betyder jo, at man skævvrider hele incitamentsstrukturen. Det kan jeg ikke forstå hr. Keld Albrechtsen ikke kan se. Det er åbenbart helt fremmed for Enhedslisten, at man gør det. Og at det lige skulle være de private? Det undrer mig meget, at Enhedslisten virkelig kører den linje.

Jeg må sige til hr. Ole M. Nielsen, at jeg faktisk har en søster, som har arbejdet på sådan et privat plejehjem og fået ødelagt sit knæ af at slæbe op og ned ad trapperne i sådan et privat plejehjem, fordi arbejdsmiljøforholdene ikke var i orden. Men det er dem, man vil ombygge, i stedet for at bygge nye tidssvarende, for man prioriterer jo disse plejehjem langt højere end dér, hvor kommunerne kunne være gået ind og eventuelt have bygget nye, moderne plejecentre, der også arbejdsmiljømæssigt var indrettet ordentligt.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg hørte ikke, hvilken sammenhæng der er mellem det socialdemokratiske menneskesyn og respekten for dem, der har brug for plejehjemsplads osv. – det hørte vi ikke mange ord om – og så, at man går imod nonprofit. Det har jeg endnu ikke fået noget svar på. Der var mange ord, men hvad er konkret begrundelsen for, at Socialdemokratiet så voldsomt fastholder, at det udmærkede ændringsforslag fra Enhedslisten, der er en præcisering, som vi selvfølgelig straks bakker op, skal stemmes ned?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Carsten Hansen har ret i, at Enhedslisten i drøftelser med regeringen faktisk var indstillet på at gå ret langt for at prøve at få regeringen med, for vi ville gerne have endt i den situation, at et samlet Folketing, alle partier inklusive regeringspartierne, kunne have støttet en fornuftig modernisering af bestående plejehjem og

også nybyggeri, men med kommunal godkendelse.

Men regeringen var fuldstændig blottet for lydhørhed over for nogen som helst argumenter, vi kom med, og ville overhovedet ikke drøfte udarbejdelsen af et ændringsforslag, der kunne give en fornuftig løsning på denne her sag. Det er den beklagelige kendsgerning, og derfor må det så blive et andet flertal, der må bære sagen igennem. Så enkelt er det.

Til hr. Carsten Hansen: Der ændres ikke på de regler i de bestående plejehjem, som gælder for tilsyn og anvisningsret. Det er de samme, der var hele tiden, men jeg får en mistanke om, at hr. Carsten Hansen i virkeligheden har en strategi, der går ud på, at man vil udsulte disse plejehjem med henblik på at få dem nedlagt. Det må jo være konsekvensen af den linje, man lægger frem. Det synes jeg ikke er behageligt.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (UP):

Det må være overraskende for de mennesker, der sidder og ser på denne her debat, at høre om det menneskesyn, som regeringspartierne ordfører, i hvert fald hr. Carsten Hansen, giver udtryk for, idet problemet i denne her sag jo hverken er det menneskesyn, som de, der vil stemme for, har, eller arbejdsmiljøregler eller principper.

Det, der er problemet i denne her sag, er, at regeringen har en rigtig, rigtig, rigtig dårlig sag. Det vil den ikke indrømme. Og det, man skal konstatere, er: Der er ikke ændret på nogen som helst principper. Den juridiske tilstand både før og efter, at det her forslag er vedtaget, er nøjagtig den samme. Der kommer ikke en eneste mere plads til end dem, der allerede er, og de papirer ligger nummererede i Boligudvalget.

Så kan det jo være, at det her forslag kan blive murbrækker under forhandlingerne med amterne og kommunerne for en bedre finansiering, og det er måske det, regeringen i virkeligheden er bange for.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg synes altså, at vi har et forståelsesproblem omkring anvisningsretten. Det mener jeg bestemt, for når man læser betænkningen og ændringsforslaget i betænkningen, så kan der da ikke herske nogen tvivl om, at der ikke følger anvisningsret med. Det hersker der da overhovedet ingen tvivl om, ellers passer det, der står i ændringsforslaget, jo ikke. Det er

for os ganske afgørende, at der er den anvisningsret, og at de svageste ældre får tildelt boliger efter behov, og det står der simpelt hen. Jeg kan da godt læse det op, hvis det er det, hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten ønsker.

Derfor forstår jeg ikke, at Enhedslisten med det grundsyn og det menneskesyn, Enhedslisten har, giver køb på det for nogle procent; giver køb på deres menneskesyn, hvad angår de svageste. Det er der, hvor jeg virkelig synes at det principielle ligger, også i forhold til Enhedslisten, som jo fik så stor ros i går for, hvad det er, man så gerne vil i forhold til de svageste. Normalt fører man en utrættelig kamp, men her har man altså for sådan at drille lidt givet køb på nogle af de væsentligste principper for Enhedslisten. Det forstår jeg ikke.

Så vil jeg godt sige til hr. Flemming Kofod-Svendsen: Nu skal vi sådan kaste lidt skidt på den der med nonprofit. Men der er jo ingen tvivl om, at man med det kæmpe flertal, som sagde nej til hr. Flemming Kofod-Svendsens beslutningsforslag, skifter holdning undervejs. Vi må have den tilbage, og man ændrer også ændringsforslag i betænkningen for at please hinanden. Så må vi sige, at man har fået lavet et sammensurium her, hvor man ændrer på en række afgørende principper også i måden, kommunerne har incitamentsstrukturen på, i måden at have anvisningsret på, og frem for alt pleaser man en enkelt gruppe. Vi synes såmænd også, at der er mange gode private plejeinstitutioner og plejehjemslignende forhold; der har vi ganske mange gode. Men at man pleaser en enkelt, det skævvrider hele incitamentsstrukturen, det ændrer på anvisningsretten osv. Jeg har nævnt det flere gange.

Det vil vi simpelt hen ikke være med til. Derfor afviser vi samlet forslaget som helhed. Vi synes ikke, at der er noget af det her, vi har lyst til at købe. Derfor må vi sige, at selv om der så er et enkelt lille ændringsforslag, der kommer ind fra Enhedslisten til sidst, så ændrer det ikke på vores samlede syn på hele det her spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes, man har en ualmindelig dårlig sag fra Enhedslistens side og fra flere partiers side. Jeg ville i hvert fald have det meget, meget svært, hvis jeg skulle stå heroppe fra talerstolen i dag og forklare, at man ikke ønsker at give lige nøjagtig den ældre, der er i den dårligste situation ...

Formanden:

Det er en kort bemærkning til hr. Carsten Hansen!

Lissa Mathiasen (S):

... og derfor mener jeg, at hr. Carsten Hansen har ret, når han siger, at man rent faktisk her fravælger den, der er i den svageste situation. Man fravælger den person, som er dårligst stillet.

Derfor er det da det dårligst tænkelige forslag, man kan stå med.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Til mine kære venner i Socialdemokratiet vil jeg sige, at de dog må erkende, at de har en tabersag her. Vi har jo før oplevet, at når Socialdemokratiet som regeringsparti opdager, at de kommer i mindretal, tilslutter de sig flertallet.

Det ville klæde dem i stedet for at finde på sådan noget som at diskutere menneskesyn og argumentere for, at det er bedre, at ventelisterne til plejehjem bliver længere. Det er jo det, man gør. Man snakker menneskesyn og snakker om, at det er vigtigt, at de svagest stillede kommer først.

Men kendsgerningen er jo, at hvis vi ikke renoverer og moderniserer private plejehjem, så bliver pladser nedlagt, og det øger køen, og det resulterer selvfølgelig i, at flere bliver svagere, inden de rykker op og kommer først i køen for at sige det sådan. Pinen bliver længere. Hvad er det for et menneskesyn?

Nå, den med arbejdsmiljøet er vi kommet over, kan jeg forstå, for den fik jeg intet svar på. Men tak for det.

Formanden:

Fru Yvonne Herløv Andersen har meldt sig som ordfører. Det vil sige, at vi går videre til hr. Flemming Kofod-Svendsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Når den socialdemokratiske ordfører lagde så stærkt op til, at det er principper, vi drøfter, så vil jeg gerne høre: Er det et socialdemokratisk grundprincip, at kommunerne skal give 14 pct. i grundkapital? Eller kan man forestille sig, at Socialdemokratiet under de kommende kommuneforhandlinger ændrer de 14 pct. til de 7 pct., eller er det noget, Socialdemokratiet ultimativt vil stå fast på under de kommende kommunalforhandlinger?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg har selvfølgelig ikke noget problem med at bekræfte, at jeg virkelig synes, at Enhedslisten har en tabersag i forhold til anvisningsretten og de svageste. Det er mit svar til fru Lissa Mathiasen.

Til hr. Ole M. Nielsen, som jeg jo så tit har diskuteret også arbejdsmiljø med, vil jeg bare sige: Jeg tror, at det kan blive bekræftet ganske mange steder, at med dette her favoriserer vi jo ældre, utidssvarende plejehjem. Vi vil gerne være med til at renovere, men på lige vilkår.

Med den måde, hvorpå den her incitamentsstruktur bliver indrettet på, betyder det, at det for enhver kommunalbestyrelse vil være helt entydigt, at det er langt, langt billigere for dem at renovere på de vilkår, for staten betaler jo.

Staten betaler, og det koster. Det er også derfor, det koster ganske mange penge i forhold til en enkelt institutionsstruktur, en enkelt institutionsbygherrettype, ombygning osv. Vi havde gerne set, at man havde lige vilkår. Derfor forstår vi heller ikke de partier, som normalt er ansvarlige i boligpolitikken, og som ved førstebehandlingen tilkendegav, at de sagde fra over for det her på baggrund af en lang række afgørende principper. Men nu lige pludselig fraviger de principperne, i hvert fald en række af dem, som vi har været enige om, så vidt jeg husker tilbage fra 1984 og så frem til nu. Det er det, der er så underligt for os at opleve, at her vil man altså kun favorisere en enkelt gruppe.

Vi synes, der er mange gode selvejende institutioner, der gør et rigtig godt stykke arbejde, men vi kan ikke se, at vi skal skævvride hele den kommunale struktur på området. Og det er vigtigt. Og når vi gør det, får vi måske renoveret nogle plejeboliger, gamle, utidssvarende ældreboliger, som man normalt, hvis det havde været på lige vilkår, ville nedlægge til fordel for nogle moderne ældreboliger, som også var bedre at arbejde i. Og det er dér, vi har arbejdsmiljøspørgsmålet, og jeg tror, at flere herinde kan bekræfte det.

I forhold til hr. Flemming Kofod-Svendsen vil jeg sige, at jeg ikke tror, at vi skal føre kommunale forhandlinger i det her spørgsmål. Det tror jeg ikke at jeg vil få ros for nogen steder. Det er nok ovre hos finansministeren, at man skal ordne det. Men jeg kan da i hvert fald bekræfte, at en vis procentsats ikke er noget helligt princip for mig, og jeg tror heller ikke, at det er det for

gruppen. Men hvad man ender med derovre, tror jeg, at vi skal overlade til finansministeren.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg må jo nok sige, at jeg har lidt ondt af den socialdemokratiske ordfører. Vi behøver ikke at diskutere, hvem der har en tabersag. Det er konstateret, at det har Socialdemokratiet. Så jeg vil bare bede ordføreren om at erkende, at Socialdemokratiet i denne sag er blevet taget med bukserne nede.

Sandheden er vel, at regeringen ikke har fremsat et lignende forslag til behandling her i Folketingssalen. Det er oppositionen, der er kommet med det, og det er jo det, der er problemet for Socialdemokratiet. Bukserne er helt nede, vil jeg sige til hr. Carsten Hansen.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg må sige, at jeg med forundring har hørt denne sag udvikle sig til en diskussion om ideologi og menneskesyn. Dermed har den intet at gøre.

Det er simpelt hen et stykke valgkamp. Det koster statskassen 320 mio. kr. Det er, hvad dette her handler om, og det er i anledning af det tilstundende kommunevalg og et tilstundende folketingsvalg, der kommer på et eller andet tidspunkt. Det er, hvad det handler om.

Formanden:

Kan vi gå videre i ordførerrækken? Er der flere korte bemærkninger? (Ophold). Hr. Carsten Hansen.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil blot sige til hr. Egil Møller, at der ikke er nogen, der sådan går og tager mig med bukserne nede. Det ville da også være uhensigtsmæssigt, synes jeg. Men jeg synes i virkeligheden, og det vil jeg da gerne bekræfte, at det er et led i den der kommende valgkamp, hvor nogle partier jo bliver grebet en lille smule af panik, og så går man i gang med at lave sådan et beslutningsforslag, som jo virkeligheden ændrer på de principper, vi har været enige om.

Jeg skal gerne vende tilbage til det, som man sagde ved førstebehandlingen om de afgørende principper, og det lover jeg at gøre. Det er helt dejligt, at vi også har mulighed for at kunne se, hvad der er sagt ved førstebehandlingerne af de

her forslag, også økonomien i det. Men det er jo det, der sker.

Og så ved jeg ikke, om man kan sige, at man har bukserne nede, fordi man laver noget, der bryder helt med de principper, vi ellers har været enige om, i hvert fald de ansvarlige partier på det boligpolitiske område.

I forhold til hr. Niels Helveg Petersen skal jeg sige, at jeg også tror, at der er store elementer af valgkamp i det her spørgsmål.

Formanden:

Hr. Ole M. Nielsen, sidste runde.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

For Kristeligt Folkeparti har det her ikke meget med valgkamp at gøre. For Kristeligt Folkeparti er det et spørgsmål om flere gode plejeboliger, og så har vi ikke spor imod muligheden for frihed og valgmuligheder. Det er det, det handler om for Kristeligt Folkeparti.

Så tror vi i øvrigt, at flere aktører, flere, der tager initiativer, flere kræfter til at igangsætte, også giver flere plejeboliger. Kendsgerningerne er i hvert fald, at hvis ikke vi moderniserer, så bliver nogle af dem nedlagt.

For at komme tilbage til arbejdsmiljøet tror jeg, at hr. Carsten Hansen kan bekræfte, at arbejdsmiljøet er bedst på et moderne plejehjem, næstbedst på et gammeldags plejehjem, og aller ringest i hjemmeplejen. Og det er dér, flere vil blive siddende, hvis ikke vi får moderniseret og bygget plejeboliger.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (UP):

Det her handler altså om at forbedre og modernisere nogle eksisterende plejehjem, men hr. Niels Helveg Petersen har jo helt ret i, at det er en merudgift, og hr. Niels Helveg Petersen mener, at det skyldes, at valgkampen er i gang.

Må jeg blot minde hr. Niels Helveg Petersen om, at de, der ville stemme for det her forslag, faktisk under udvalgsarbejdet har forsøgt at komme med anvisninger på, hvordan det her forslag kunne blive udgiftsneutralt og sendt det til boligministeren, og som har været parat til at se på en anden finansiering med 5 pct. øget real-kreditfinansiering og eventuelt 2 pct. ekstra beboerindskud. Det har regeringen simpelt hen overhovedet ikke engang villet røre ved, ikke villet tale om. Så regeringen kan tage ansvaret

selv, for at forslaget bliver, som det bliver, og at finansieringen bliver, som den bliver.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til hr. Ole M. Nielsen er jeg blot nødt til at sige, at vi også er indstillet på, at der skal være valgmuligheder. Vi synes også, der skal være så gode plejeboliger som overhovedet muligt for de ældre.

Det, som er problemet med det her, er jo, at man skævvrider, som jeg sagde før, hele den kommunale incitamentsstruktur, og man forfordeler en enkelt type. Det betyder også, at man vil bygge og måske fastholde en række tidssvarende ældre plejehjem, hvor man kunne have bygget nye tidssvarende plejehjem. Det er det, der er så brandærgeligt. Og det er et princip, som vi jo har haft i boligpolitikken, om, at de, som får tilskud og støttemuligheder fra det offentlige, skal have ens vilkår.

Hvorfor skal de almene boligorganisationer ikke være med her? Hvorfor skal kommunerne og amterne ikke være med her? Det er jo det. Og jeg siger altså bare, at vi gerne vil fastholde de principper, der har været hele vejen igennem.

I forhold til arbejdsmiljøet, som hr. Ole M. Nielsen var inde på, og det dér med, at det altid er ringere i private plejehjem, end det er ude i gamle tidssvarende plejeboliger: Det er jeg nu ikke sikker på at jeg er enig i. Det kan vi så diskutere længe, men det behøver ikke være sandheden i forhold til det her.

Til fru Kirsten Jacobsen er jeg blot nødt til at sige, at det godt kan være, at fru Kirsten Jacobsen har fået sendt noget over eller snakket med nogen om noget udgiftsneutralt, men det har aldrig været tilfældet i forhold til det her.

Men jeg mener ikke, det er et økonomisk spørgsmål, det er et spørgsmål om principperne i boligpolitikken, vi skal diskutere i dag.

Formanden:

Hr. Knud Erik Hansen som ordfører.

Knud Erik Hansen (SF):

Det her forslag har to elementer. Det har et forslag om at få forbedret en del ældreboliger, også at få bygget nogle flere ældreboliger, og så har det et andet element, som er et spørgsmål om, hvordan vi får løst det, og hvem der skal styre denne udbygning.

I SF er vi ikke i tvivl om, at der er brug for flere ældreboliger. Der er brug for at få renoveret

ældreboligerne – også de selvejende institutioners ældreboliger. Der er ikke nogen tvivl om, at det er der brug for. Men det er spørgsmålet, om det her forslag faktisk er det bedste til at løse den her opgave.

Vi vil foreslå, at man letter kommunernes udgifter, sådan at staten skal finansiere grundkapitalen, således at kommunerne ikke skal have udgiften til ombygning. Det gælder både de kommunale institutioner, og det gælder også de selvejende.

Vi tror, det vil være den rene løsning at lette finansieringen, således at det er staten, der overtager, så vi kan få gang i moderniseringen og renoveringen.

Men det er jo ikke det, det her forslag handler om. Det her forslag handler jo i bund og grund om, at de borgerlige ønsker en friskolemodel på det her område. Men er det i virkeligheden det, der vil løse problemet? Er det det, der vil løse den store opgave, vi har med at sikre de ældre en ordentlig omsorg og pleje?

Hvor er de borgerlige henne i den diskussion, som foregår ude i kommunerne? Der ser man ikke kun på plejeboligerne. Der er det her en opgave, som er dybt integreret med andre opgaver. Det er ikke kun opgaven med plejeboliger, der skal løses. Man snakker også om aflastningspladser. Der er daghjemspiladser. Der er cafeer. Der er hjemmehjælp. Alle disse ting løser man som en samlet opgave. Og det, man gør med det her forslag, er pludselig at sige, at nu snakker vi kun plejeboliger.

Men de kommuner, der virkelig løser opgaven, ser det her som en samlet opgave. Skal man løse plejeboligbehovet, skal man kombinere det med nogle aflastningspladser, sørge for, at hjemmehjælpen er med, oprette cafeer. Det er det, der er opgaven.

Hvad gør man så her? Så tager man pludselig plejeboligerne ud og siger, at nu skal de have lov at have et selvstændigt liv. Nu er der nogle andre end kommunerne, der skal have lov til at lave planlægning på det, og med andre ord ødelægge kommunernes meget vigtige opgave med at sikre den samlede omsorg og pleje for de ældre. Det er det, der er i spil. Og det er det Enhedslisten hopper med på.

I bund og grund vil det her forslag betyde, at det bliver meget vanskeligere for kommunerne at sikre en samlet omsorg og pleje for de ældre. Det er det, der er i spil.

Jeg kan godt forstå, at borgerlige godt vil have sig en frimodel, hvor man udliciterer og lader

private gøre det. Men det går ikke i den her sag. Det er så dybt alvorligt at løse den her opgave, at det må være kommunerne, der har den samlede opgave.

Så har Enhedslisten fået lidt kolde fødder. Vi har også forsøgt at hjælpe dem til ikke at komme ud i noget snavs.

Og så er der kommet forslag ind om driftsoverenskomst. Nu kan man så ikke bygge nyt, uden at kommunen er med – ikke helt. Det kan man godt, man skal have en driftsoverenskomst på bygningsdriften, men så sandelig ikke på omsorgen og den pleje. Det er jo det, der er afgørende. Hvad er det, der skal ydes? Er det den selvejende institution, der skal bestemme det, således at kommunen faktisk ikke kan kontrollere det og lave en samlet indsats for de ældre?

Tilsvarende med ombygningen laver man en regel, som også gør, at det kan være svært for kommunen at sørge for den ombygning, der skal foregå – der kan laves mange ændringer, når man netop skal sørge for den samlede service. Så kan det godt være, at nogle af plejehjemmene skal bruges til noget andet, bruges til cafeer, bruges til lettere plejehjem og skal have en anden ombygning, hvis man skal have en sammenhæng i kommunens samlede service. Det underminerer man med det her forslag.

Så gør man noget fuldkommen mærkværdigt, og jeg kan slet ikke forstå, at Enhedslisten er med på det. Man siger, at nu er det pludselig selvejende institutioner, der skal have bedre vilkår end de andre. Man siger også, at man oven i købet kan ofre offentlige penge, uden at man har sikkerhed for, at der er offentlig anvendelse. Og hvis man læser forslaget nøje, ja, så kan vi faktisk gå ind og ofre penge til selvejende institutioner, hvor det ikke engang er folk, der er visiteret af det offentlige.

Det tror jeg nok ikke er meningen, men hvis man læser teksten, kan vi faktisk begynde at ofre penge til institutioner, som driver privat virksomhed, ganske vist nonprofit, men hvor folk ikke er visiteret efter den kommunale vurdering af, hvem der har behov.

Det er det, vi er ude i, og det er det, det her forslag handler om. Ikke spor om, at der skal bygges mere, og at det skal forbedres, for det er der behov for. Men det her forslag handler om, at man underminerer den vigtige opgave, det er at sikre den samlede omsorg for de ældre.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at jeg synes, der er en god del beton i hr. Knud Erik Hansens synspunkter.

Jeg har ikke set noget forslag fra SF til, hvordan vi i de tilfælde, hvor en kommune foretrækker at lade en selvejende institution nødlide og ikke blive moderniseret, rent faktisk kan sikre, at den bliver moderniseret.

Men SF har stillet et vældig godt forslag om, at staten i stedet for at betale 7 pct. så skulle betale 14 pct. På den måde gør man det, at man somme tider lader det bedste blive det godes fjende. For 7 pct. er altså, hvad vi kan opnå. Og det er også, hvad vi sammen kan opnå – det ved jeg at hr. Knud Erik Hansen arbejder for – at kommunerne og det almene byggeri selvfølgelig også skal have i forbindelse med kommuneforhandlingerne.

Derfor håber jeg da, at hr. Knud Erik Hansen ligesom jeg ser det her som det første skridt til at få gennemført en almindelig reform med 7 pct. statsindskud, som så selvfølgelig også kommer til at gælde for kommunale plejehjem, for alment byggeri for kommunerne, og så er der jo ikke noget som helst problem.

Så jeg vil gerne spørge hr. Knud Erik Hansen, hvordan SF vil få moderniseret de plejehjem, hvor kommunen ikke ønsker, at de skal moderniseres, eller om de så skal bare lukke.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Vi er i Kristeligt Folkeparti meget enige med SF i, at plejen og omsorgen selvfølgelig skal være i orden. Derfor har vi været meget optaget af, at der er et tilsyn. Og det, der er vedtaget under lovforslag L 192, skal selvfølgelig også gælde, det har vi udtrykkelig spurgt om, og ministeren har bekræftet, at det skal gælde.

Men så vil jeg gerne læse op for hr. Knud Erik Hansen fra Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag, B-delen, hvor der ikke er krav om en driftsoverenskomst: »Den selvejende institution forestår selv omsorg og pleje og skal i hvert enkelt tilfælde indgå aftale med bopælskommunen vedrørende udgifterne til omsorg og pleje.« Og vi siger endvidere under det om udbygning, at selvfølgelig skal den service, der gives, være i orden.

Så hvis man læser forslaget og sammenholder det med de svar, ministeren har givet på de spørgsmål, vi har stillet, er der ikke nogen, der kommer i klemme vedrørende pleje og omsorg.

Den vil mindst være på samme niveau som kommunalt.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

SF's ordfører, hr. Knud Erik Hansen, hævdede stemmeføringen over sit normale niveau her fra talerstolen, og det plejer at sige mig, at det er, fordi argumentationen er svag. Det tror jeg også de fleste vil erkende, når man hørte, hvad begrundelsen var, for at netop SF ikke kan medvirke til at gennemføre dette beslutningsforslag.

Det her vil forbedre vilkårene i ældresektoren, ikke alene for de ældre, men også for plejepersonalet. Det plejer SF ellers at gå ind for, men her beviser man så, og man ikke altid kan regne med SF. Man har stadig væk chancen, grib den dog!

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Først til hr. Egil Møller: Det er jo rigtigt, at hvis man får forbedret de ældre plejehjem, vil det forbedre hjemmene, og det synes vi også at der er brug for, så det er vi ikke uenige om. Det, vi er uenige om, er måden at styre det på og de samlede virkninger af det her forslag, som vil betyde, at kommunerne ikke længere kan foretage en ordentlig planlægning og styring af hele indsatsen. Det er det, der er problemet.

Det synes jeg også at Dansk Folkeparti skal erkende, i stedet for at hoppe på et forslag, der umiddelbart ser godt ud, og så prøve at se nøjternt på, hvad det er for en situation, kommunerne er i – det er også et svar til hr. Flemming Kofod-Svendsen.

Til hr. Flemming Kofod-Svendsen: Spørgsmålet er jo ikke, om de enkelte selvejende institutioner ikke løser opgaven godt nok, også med et tilsyn, det var ikke det, jeg snakkede om; det tror jeg såmænd godt de kan finde ud af, hvis det skal være.

Hvis vi ser på den opgave, som kommunerne står over for at skulle løse, den samlede opgave med pleje – jeg ved ikke, hvor meget, hr. Kofod-Svendsen render rundt i kommunerne, jeg selv har haft ansvaret for ældreomsorgen i Valby i 4 år, hvor opgaven i høj grad var at se på det samlede liv, som de ældre havde, fra de var 60 og så frem, og hvorledes vi kunne indrette et samlet system i Valby, således at vi kunne tilgodese de forskellige behov, og således at vi ikke ødslede med pengene. Det kræver en integration af forskellige funktioner, og så kan man ikke bare si-

ge, at nu kan de selvejende institutioner køre deres egen planlægning. Det er det, der er problemet, det er det, der gør, at vi kan ødelægge noget, som er kommunernes opgave i denne her sag.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg synes, de 7 pct. er for lidt, jeg synes, man i Enhedslisten er alt for beskedent. Jeg synes, staten skal overtage grundkapitalen. Der er brug for, at vi får bygget mange flere, og der er brug for, at vi får renoveret mange flere, og så tror jeg, at vi en overgang skal sige, at så overtager staten hele grundkapitalen for virkelig at få gang i renoveringen og byggeriet. Det er alt for beskedent, det, Enhedslisten kommer med.

Formanden:

Ja tak, så kan vi desværre ikke nå mere. Så er det hr. Carsten Hansen.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg vil bede hr. Knud Erik Hansen om at bekræfte, at det her ikke er en økonomidiskussion, det er en principdiskussion. Og jeg vil gerne henvise til spørgsmål 23, hvor boligministeren bliver spurgt, om det ikke er korrekt, at ændringsforslaget indebærer, at vi ikke skal stille krav om kommunal anvisningsret, når der ydes offentlig støtte i forbindelse med ombygningen, og boligministeren svarer: Sker der således ikke en tilvækst af boliger, vil der kunne ydes offentlig støtte, selv om der ikke er kommunal anvisning.

Dette er et brud på de normale vilkår for at yde offentlig støtte, nemlig at kommunen får anvisningsretten til de pågældende boliger. Uanset procentsatser og økonomi vil jeg spørge hr. Knud Erik Hansen: Er det her ikke et brud med hidtidig praksis, og er det ikke her, vi svigter de svageste ældre, for nu er der ikke kommunal anvisningsret?

Jeg vil spørge hr. Knud Erik Hansen, om det i virkeligheden ikke er det, der er helt afgørende for, at han ikke kan være med her.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil da gerne spørge hr. Knud Erik Hansen, om han ikke kan bekræfte, at sådan som forslaget ligger med det af Enhedslisten stillede ændringsforslag, kan der altså ikke bygges nye plejeboliger, nye plejehjem, uden en driftsoverenskomst. Jeg beklager det meget, for jeg tror, det havde været sundt, at vi også havde haft den

mulighed, men sådan, som ændringsforslaget ligger, og det var det, Enhedslisten udformede, kan der altså alene ske en renovering af de plejehjem, der allerede findes, hvor de fleste har en driftsoverenskomst, men få har det ikke, men der kan ikke etableres nye, og der kan heller ikke ske en ombygning, så der bliver flere pladser. Hvis der er plads til 50, kan der ikke blive plads til 51 efter det forslag, Enhedslisten har stillet.

Kan hr. Knud Erik Hansen bekræfte det?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Til hr. Kofod-Svendens: Det er jo rigtigt nok, men det er at snakke lidt uden om, hvad problemet er. Problemet er også, at med det nye, der stilles krav om i driftsoverenskomsten, er det faktisk kun, hvis man laver aftaler om driften. Det, der er det helt centrale, når vi snakker om, hvordan vi skal varetage opgaverne for de ældre, er: Hvilken ydelse skal der ydes? Det gælder også for renovering. Det er ret mange ældre plejehjem, der er i spil.

Hvis man skal til at lave en ordentlig ydelse, skal man væk fra dét, at omsorg for ældre bare er at sørge for, at de bliver plejet på et plejehjem. Det er mange andre ting. Det er også at sørge for aflastningspladser. Det er også at sørge for daghjem. Det er også at sørge for cafeer. Det er også at sørge for, at de ældre, der bor hjemme, kan bruge plejehjemmene, således at de måske kan blive længere hjemme og få noget af den service, der er på plejehjemmene.

Så involverer det også de eksisterende plejehjem, og hvis kommunen skal lave en samlet plan for det, skal de da selvfølgelig have indflydelse på, hvorledes man renoverer, og hvorledes man ombygger. Ellers kan de ikke lave en samlet ordentlig service for de ældre.

Så derfor er det ikke tilstrækkeligt, at man bare har lavet det med driftsoverenskomsten. Man underminerer kommunens mulighed for faktisk at lave en ordentlig samlet pleje for de ældre.

Til hr. Carsten Hansen om anvisningsretten: Det er rigtigt. Det her rokker ved det princip om, at kommunen har anvisningsret. Det giver mulighed for, at nogle selvejende institutioner for offentlige penge kan modernisere, og så kan de sortere beboerne selv. Så vil de tage de beboere, de synes de vil have, og udelukke andre. Det vi siger, at vi ikke har nogen sikkerhed for, at kommunen kan sikre det her efter behov. Derfor sy-

nes vi faktisk heller ikke, det er forsvarligt, og kan heller ikke forstå, at Enhedslisten kan være med på det.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil spørge hr. Knud Erik Hansen, om han kan bekræfte, at der er historisk erfaring for, at 100 pct. offentlig – kommunal eller statslig – planlægning har mere succes med at få tingene til at gå op end dér, hvor der er private interesser involveret. Det er ligesom det, hr. Knud Erik Hansen lægger op til her. Der er bare garanti for, at det bliver godt, når det er kommunen, og hvis det er private, så bliver det noget rent hakkelse. Det er det, der ligger i hr. Knud Erik Hansens vurdering, kan jeg forstå. Men der må vi jo have en eller anden bekræftelse fra historien om, at det altid forholder sig sådan.

Så vil jeg spørge efter: Står der nogen steder, at man ikke her kan aftale med et privat plejehjem, at det kan lave aflastningspladser eksempelvis eller hvad som helst af det, hr. Knud Erik Hansen mener at kommunerne måtte ønske? Og hvorfor skulle de private plejehjem nægte at lave det? De ønsker da selvfølgelig et godt samarbejde med den kommune, som de laver overenskomst med.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Nej, det her er da ingen tro på, at staten kan klare det hele, og at det kun er godt, hvis staten klarer det hele, så sandelig ikke. Men det er en erkendelse af, at hvis det her skal hænge sammen, er der nogle, der skal sørge for, at det hænger sammen, og jeg kan ikke se andre relevante organer, end kommunen, der sørger for, at det hænger sammen.

Men jeg forstår godt, at borgerlig ideologi nogle gange er, at så kan vi bare lade det flyde lidt og ofre en masse penge, uden at vi er sikre på, at de offentlige penge bliver brugt ordentligt, og at den samlede service hænger sammen.

Det er heller ikke et angreb på selvejende institutioner. Jeg mener sagtens, at de selvejende institutioner kan indgå i det her, og det gør de også. Og mange af dem løser også opgaven helt fint. Så det er på ingen måde et udsagn om, at selvejende institutioner ikke kan være med til at løse opgaven. Men det overordnede ansvar – og det er det, man underminerer ved det her – må være kommunens. Hvis man ikke sikrer sig, at

kommunen har et overordnet ansvar, kommer man efter vores mening til at gøre skade.

Formanden:

Så tror jeg, det er fru Yvonne Herløv Andersen som ordfører.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Hvis ikke jeg tager fejl, drejer forhandlingerne sig jo om det stillede ændringsforslag. Men vi har jo sådan set næsten debatteret forslaget som helhed.

Jeg vil bare sige, at CD jo gerne ville samarbejde og helst havde set, at regeringen var kommet med et ændringsforslag, så enderne var nået sammen, så man ikke havde stået i den situation, som vi står i i dag.

Samtidig er der jo sket det, at under udvalgsforhandlingerne og behandlingen i udvalget har CD ændret sit standpunkt fra førstebehandlingen. Det har vi gjort, fordi Enhedslisten kom med deres ændringsforslag, et ændringsforslag, der gjorde det nemmere for CD at medvirke.

Grunden til, at jeg står her, når jeg egentlig er socialpolitisk ordfører, er jo, at det hænger uløseligt sammen med de forhandlinger, vi også har haft om satspuljen, hvor vi også har forbedret vilkårene for at få bygget for unge handicappede. Præcis med samme model med den samme procent. Så set fra et socialpolitisk synspunkt er det en ganske glimrende idé.

Vi har jo ofte her diskuteret forholdene for ældre mennesker på plejehjem, herunder i den senere tid også lukningen af de københavnske plejehjem, hvor en af begrundelserne for at lukke var dårligt arbejdsmiljø, utidssvarende boliger, mangel på økonomi til ombygning.

Så: Ja, det er et ganske glimrende forslag. Det stemmer vi gerne for.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg må jo sige, at det ærgrer mig lidt, at det ikke er fru Annie Lunde, der normalt er boligordfører, som tager denne her debat. Det er jo også derfor, jeg kiggede lidt, da det var fru Yvonne Herløv Andersen.

Men jeg er nu alligevel nødt til at spørge: Hvad er det for nogle principper, der har flyttet sig, siden man afgav sin ordførertale ved førstebehandlingen?

Lad mig citere fra CD's ordførertale fra førstebehandlingen: »Noget andet er så, om Kristeligt Folkeparti med dette forslag reelt løser nogle

problemer eller skaber bedre tilbud. Det kan vi i CD godt være i tvivl om, for i virkeligheden lægger forslaget op til en prioritering af de selv-ejende institutioner frem for andre byggerier.« Det var det ene princip.

Det andet princip er, at: »I CD ser vi gerne en bredere vifte af aktører på det almene område, ingen tvivl om det. Men dette er altså ikke måden, det fremmer ikke nogen incitament, måske bortset fra et incitament for kommunerne til at kunne fralægge sig deres forpligtelser og det så endda på statens regning ...«, blev der sagt.

Er det nogle principper, som har flyttet sig siden førstebehandlingen? Det synes jeg kunne være ganske interessant at høre fra CD's nuværende ordfører.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt spørge CD's ordfører her i dag, om man er enig fra CD's side i, at det er korrekt, at man med det her forslag rent faktisk, hvor der ikke vil være visitation, dermed heller ikke får noget tilsyn.

Det vil sige, at når ikke der er visitation, heller ikke noget tilsyn, det ligger nemlig i svarene, at sådan vil det være, så betyder det altså, at der ikke er nogen, der drager omsorg for og pleje af de ældres ve og vel. Er man enig i det i CD? Synes man, det er en god idé?

Det andet, jeg godt vil spørge CD's ordfører om, er: Er man enig i, at det er rimeligt, at man dér, hvor der ikke er anvisningsret, altså har sagt: Vi beklager, vi giver ikke nogen garanti for, at det er de svageste, at det er de dårligste ældre, der først skal have en plads på et plejehjem?

Kan det virkelig være rigtigt, at CD mener, at vi kan stå med demente, vi kan stå med alvorligt dårlige ældre, og så synes man, det er rigtigt, at et plejehjem skal have lov til selv at sortere, hvem de gerne vil have? Det er da ikke rimeligt over for vores ældre. Mener CD virkelig det?

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg blev spurgt om to ting: Dels om, hvordan vi havde fundet frem til at ville støtte forslaget. Det tror jeg egentlig nok jeg har gjort rede for, idet jeg sagde, at det har været debatteret i gruppen senere. For det er et forslag, som jo også lapper over og tager fat i det socialpolitiske område i meget høj grad. Så kom Enhedslistens ændringsforslag, der så gjorde, at det bestemt var en helt fornuftig måde at tilrettelægge det på.

Og når der så tales om at ændre på principperne og at lade nogle ældre få nogle fordele, som andre ikke får, gennem visitation og mangel på tilsyn, vil jeg sige, at der jo ikke er nogen forskel i forhold til de forhold i de selvejende institutioner, der er i dag, som kører ganske glimrende. Der er heller ikke nogen problemer med deres tilsyn. De forhold ændrer vi jo ikke på. Det, vi går ind og taler om her, er at forsøge at forbedre den boligstandard, der er på nuværende tidspunkt. Det gør vi meget gerne.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Nu er det jo ikke sådan, at man skal sige, at det er forbudt at skifte holdning. Det sker jo så tit i politik, men når man så gør det, er det selvfølgelig rart, at der er en forklaring, vi andre kan forstå.

Jeg spurgte såmænd bare til de to hovedprincipper, som CD's ordfører fru Annie Lunde Hansen første gang lagde op til debat her, hvor hun sagde, at det var derfor, man ikke kunne støtte det.

Den dér prioritering af de selvejende institutioner, har den ændret sig med Enhedslistens ændringsforslag? Det vil jeg gerne spørge fru Yvonne Herløv Andersen om.

Det næste princip om, at kommunerne kunne fralægge sig deres forpligtelser og gøre det på statens regning, har det princip ændret sig med Enhedslistens forslag? Det vil jeg da gerne spørge om.

Er det to principper, der har flyttet sig? Det var såmænd bare lige det, jeg gerne ville høre.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes, fru Yvonne Herløv Andersen kom for nemt om ved det med det svar, jeg fik.

Det, jeg spurgte om, var: Er CD virkelig enig i det princip, at det er bedre at prioritere plejehjem, hvor man ikke har anvisningsret, og dermed komme til at sige til ældre, der reelt har det største behov: I må vente, for vi ønsker ikke at have jer her, I er for tunge patienter?

Synes man i CD, at det er bedre at prioritere det, frem for at prioritere, at vi får anvisningsretten fastholdt og dermed sikret, at de, der har størst behov, også kommer til først?

Og for det andet: Syntes CD, at det er en god idé, at dér, hvor der ikke er visitation på, er der

ikke noget tilsyn? Jeg har hørt partierne herinde inklusive CD være så optaget af i forbindelse med L 192, som just er blevet vedtaget her i Folketinget, at vi havde et optimalt tilsyn i forhold til vores ældre, så de altid fik den bedst mulige behandling.

Synes man i CD, at det er bedre at prioritere plejecentre, hvor der ikke er tilsyn på? Vi synes det ikke i Socialdemokratiet.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Sådan som situationen er nu og 5 minutter før, vi går hjem alle sammen og siger god sommer, vil jeg sige, at det ikke vil være muligt for mig i den situation, Socialdemokratiet har bragt sig selv i, at give et tilfredsstillende svar på det her spørgsmål.

Jeg har svaret. Jeg mener ikke, at der er nogen problemer på de selvejende institutioner i dag med hensyn til tilsyn. Jeg er i hvert fald ikke blevet mødt med det.

Og jeg mener så heller ikke, sagt til hr. Carsten Hansen, at der er noget i vejen for, at demokratiet fungerer, så et parti i forløbet, der er under forhandlingerne både i udvalg og i deres gruppe, kan ændre deres holdning fra første til anden behandling. Det er vel egentlig grundlæggende det eneste rigtige at gøre.

(Kort bemærkning).

Flemming Køfod-Svendsen (KRF):

Når nu Socialdemokratiet bringer tilsynet ind, vil jeg da gerne spørge CD's ordfører, om det svar, som ministeren har givet på bilag 32, hvor ministeren netop understreger det tilsyn, som fastsættes i L 192 – anvendelse på pleje/omsorg – er gældende.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Så kan jeg jo bede fru Yvonne Herløv Andersen om at svare på det, der ligger på bilag 34, som er svaret fra socialministeren, hvor der direkte står, at tilsyn, jf. L 192, ikke kan udvides til også at omfatte selvejende plejehjem, hvor beboerne ikke er visiteret til kommunale serviceydelser. Og der er det, jeg spørger, om CD virkelig synes, det er godt.

Der er nemlig ikke noget tilsyn. Der kommer ingen embedslæger og kigger, hvis ikke der er foretaget den visitation. Syntes CD, det er godt?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Til fru Yvonne Herløv Andersen: Jeg har meget, meget stor respekt for demokratiet og den måde, vi arbejder på herinde. Og det er selvfølgelig klart, at det er helt legalt og legitimt, at man undervejs ændrer holdning, hvis man synes, at det er nødvendigt.

Men jeg spørger bare: Har de principper, man lagde til grund for ikke at stemme for, flyttet sig? For det dér med, at man prioriterer de selvejende institutioner frem for andre, det dér med, at kommunerne på statens regning faktisk bare kan gå i gang, har vel ikke ændret sig? Og med det menneskesyn, som jeg også synes at CD normalt lægger for dagen, er det så helt fint, at man nu kan køre uden anvisningsret og prioritere, hvem man vil have ind, når man bygger om?

Det synes jeg ikke ligner det, man plejer at gøre i CD. Det vil jeg da gerne høre mere om.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Før jeg går i gang med det her, vil jeg gerne sige, at det jo ikke ændrer på den opfattelse, jeg har, men jeg skal svare efter bedste evne.

Så vil jeg sige, at en af årsagerne til, at jeg anbefalede fru Annie Lunde Hansen, som er vores ordfører, at stemme for det, er sidste pind i svaret på bilag 34, som lige er blevet nævnt heroppefra, hvori der står:

»Jeg kan i øvrigt oplyse, at Socialministeriet ikke har kendskab til privat drevne plejehjem, herunder selvejende institutioner, hvor beboere er svage ældre, der ikke modtager kommunale/offentlige serviceydelser.«

Så snart kommunen er involveret i det, vil der også være tilsyn. Og så står der i bilag 32 i den sidste pind på anden side i det svar, der gives dér:

»Jeg går ud fra, at det ovenfor beskrevne efter ændringsforslaget skal gælde såvel i model A som i model B, uanset om der sker en tilvækst af boliger eller ej, og uanset om der er kommunal anvisning til boligerne eller ej.«

Skulle vi så ikke blive enige om, at det her drejer sig jo heller ikke om principper, som der er blevet sagt, i hvert fald ikke fra CD's side? Og jeg ved heller ikke, hvordan Socialdemokratiet har det med det, for på det ene tidspunkt blev der sagt, at det er mange penge at holde ud af vinduet og slippe, og på et andet tidspunkt blev der sagt, at det er ikke pengene, det drejer sig om, det er principperne.

CD er jo et pragmatisk parti, der kan se, at man vil hjælpe en lang række ældre med at ombygge deres boliger, og det vil godt være med til.

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Jeg er lidt usikker på, hvilke ordførere der ønsker ordet som ordførere.

Jeg behøver næppe gøre medlemmerne opmærksom på, at reglerne jo er sådan, at hvis et beslutningsforslag bliver vedtaget, ja, så skal ministeren fremsætte et lovforslag, der så yderligere skal til tre behandlinger i Folketinget.

Niels Helveg Petersen (RV):

Lad mig først understrege, at også efter radikal opfattelse er der behov for et betydeligt byggeri af ældreboliger; der er brug for flere ældreboliger, og faktisk bygges der en del.

Regeringen har taget en række initiativer. Der er tale om, at der er behov for både flere almene ældreboliger, plejeboliger og seniorbofællesskaber.

Regeringen har taget en række initiativer for at forøge byggeriet af ældreboliger. Det er bl.a. gennemført for ikke lang tid siden, at kommunerne kan lånefinansiere den kommunale andel af grundkapitalen – det gør det jo væsentligt nemmere for kommunerne at gå ind i opførelse af ældreboliger – og tilskuddet til servicearealer er forbedret med 40.000 kr. pr. bolig.

Ældreboligrådet følger i øvrigt løbende udviklingen på området og kan rapportere, at der er en stigende dækning, hvad angår ældreboliger.

Det, der skiller her, er altså ikke, om der er behov for ældreboliger eller ej. Det er klart, at der er et behov, og at der også er en udvikling i gang, som går i den rigtige retning.

Forslaget her har haft en mærkelig gang igennem Folketinget. Det mærkelige er ikke kun, at Enhedslisten her stemmer sammen med højre side i salen. Det er jo lidt mærkeligt, men det er nu ikke det mærkeligste, for ideologisk set er der ikke noget mærkeligt i, at Enhedslisten ønsker at øge de statslige udgifter. Det plejer at være god latin hos Enhedslisten.

Det mærkeligste knytter sig til andre partier, dog ikke Kristeligt Folkeparti, vil jeg sige, som jo fremsatte forslaget i god tid og har fået det behandlet og, tror jeg, har haft helt igennem gode hensigter med lovforslaget. Det mærkeligste er sådan set Venstres rolle. Det startede så fredeligt med en første behandling, hvor Venstres ordfø-

rer gjorde gældende, at Venstre ikke kunne støtte dette lovforslag.

I stedet fremhævede Venstre sine egne forslag, som: »... alt i alt skulle give større mobilitet og fleksibilitet på boligområdet uden samtidig at forøge de offentlige udgifter i væsentlig grad.« Det var Venstres synspunkt under førstebehandlingen, og det syntes jeg at jeg kunne genkende som Venstrepolitik.

Men det, som begyndte på den måde, endte så anderledes imellem første og anden behandling. Så begyndte det at svinge, og pludselig ville man stemme for forslaget. I det første betænkningsskud udtalte Venstre sin tilslutning til forslaget på denne måde: at det offentliges andel i udgifterne nedsættes totalt ved dette forslag.

Det har man dog ikke povet at gentage i det seneste betænkningsskud, og det turde også være noget vrøvl, fordi det hele tiden har ligget klart for dagen og uanfægtet, også af forslagsstillerne, at selvfølgelig koster dette forslag flere penge. Det koster statskassen 320 mio. kr., når det er fuldt udbygget og med fuldt afløb – om året, vel at mærke.

Kommunerne sparer 67 mio. kr. på årsbasis, og derfor passer forslaget jo selvfølgelig udmærket netop i et kommunalt valgår. Disse 67 mio. kr. får kommunerne jo ikke nogen særlig glæde af, for det indgår i den sædvanlige opgørelse mellem stat og kommuner, at hvis staten pålægger kommunerne øgede udgifter, ja, så skal kommunerne have de penge ekstra i bloktilskud. Hvis staten aflaster kommunerne for udgifterne, skal disse penge trækkes fra de penge, kommunerne skal have, og det foregår under den årlige opgørelse under det, der hedder DUT-princippet, det udvidede totalbalanceprincip, som jo styrer forholdet mellem stat og kommune.

Så de 67 mio. kr., som kommunerne her sparer, får kommunerne jo ikke lov til at beholde. Det siger sig selv, at det indgår i den samlede opgørelse. Så derved vil de samlede offentlige udgifter øges, ikke med 320 mio. kr., men med ca. 250 mio. kr. – vel at mærke statens udgifter.

Når jeg har interesseret mig specielt for Venstres rolle her, er det på grund af Venstres tale om skattestop. Venstres forslag om skattestop er ud fra flere synspunkter urimeligt. Det er selvfølgelig urimeligt at pålægge sig selv, at man ikke sådan kan flytte rundt på afgiftsbelastningen efter, hvad der kan være hensigtsmæssigt, og det kan vi jo få megen tid til at gå med at diskutere. Men selvfølgelig er det ikke hensigts-

mæssigt; det er ærlig talt et temmelig tosset forslag, Venstre her har pålagt sig selv.

Men der er i hvert fald en ting, man burde kunne være enig om, og det er, at enhver tale om skattestop holder op, hvis man ikke samtidig også gennemfører et udgiftsstop. Tingene skal jo finansieres, og når Venstre nu lægger stemmer til at øge de statslige udgifter med 250 mio. kr. på årsbasis, ja, så udhuler man selvfølgelig sit eget skattestop.

Derfor kan det da godt være, at man, som jeg har hørt flere borgerlige politikere stå her og sige fra talerstolen, jo har en vindesak. Men det er ikke så svært at have en vindesak, hvis bare man fosser penge ud af statskassen. Hvilken vindesak er der i at sige, at man vil have et skattestop, samtidig med at man øger de offentlige udgifter? Jeg kan altså ikke få mig selv til at se det. Og det, der i virkeligheden er det alvorlige i denne her sag og gør sagen mere interessant end almindelig polemik, er, at Venstre med en ændret stemmeafgivning på dette punkt her helt giver los, helt slipper taget i den politiske virkelighed og det skattestop, man har pålagt sig selv.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det var rart at høre, at hr. Niels Helveg Petersen også bredte debatten ud og over i den borgerlige lejr.

Jeg vil spørge hr. Niels Helveg Petersen, om det ikke har undret hr. Niels Helveg Petersen, at Venstres princip på skattelovsområdet, nemlig at når man bruger 250 mio. kr., så peger man også på, hvor pengene skal komme fra, her er brudt. Venstre har måske, ja, det ved jeg ikke, ændret standpunkt, som det jo har gjort undervejs i denne her sag, ved, at det faktisk ikke peger på, hvor pengene skal komme fra. Det er ganske interessant. Og man kunne jo sige, at det måske kunne være et brud – tror hr. Niels Helveg Petersen ikke det? – på den dér rigide skattestoppolitik, hvis man ikke peger på finansieringen.

Det kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Niels Helveg Petersen om.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Nej, jeg har aldrig forventet, at Venstre ville pege på, hvorledes finansieringen skulle tilvejebringes. Det har slet ikke indgået i mine forestillinger at Venstre ville gøre det.

Jeg har ikke set forslag fra Venstre i øvrigt på det seneste, i disse valgår her, der gik ud på at genere nogen. Det holder man sig langt fra, så det havde jeg slet ikke forventet.

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Som forslagsstiller til ændringsforslagene vil jeg gerne sige tak for debatten. Jeg synes ikke, de argumenter, regeringen har fremlagt, har røkket ved de ændringsforslag, som vi har stillet. Det er ikke lykkedes regeringen at forklare, hvorfor man stemmer imod forslaget om nonprofitprincippet. Det er relativt ubegribeligt, at regeringspartierne mener, at et forslag om, at der ikke må være profit, vil man ikke stemme for.

Så har der været en del kritik af principperne om anvisningsret. Jeg vil gerne understrege, at for Enhedslisten er det sådan, at det naturligvis er en kommunal forpligtelse at sikre, at der er plejehjemspladser nok, og vi går meget stærkt ind for, at det almene byggeri får en central rolle. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Derfor må det spørgsmål også løses i forbindelse med kommuneforhandlingerne, og det bliver endnu mere påkrævet, når dette forslag bliver vedtaget, for så skal der tilvejebringes en ligestilling mellem de private institutioner, som vi behandler her i dag, og så naturligvis kommunerne. Det er da uomgængeligt, at det nødvendigvis må gå ind i kommuneforhandlingerne. Så dér ser jeg sådan set ikke noget problem.

Så har der været talt om menneskesyn, og jeg synes egentlig, det kan være flot nok, hvis vi kan slutte debatten med noget helt principielt. Jeg synes, at menneskesynet skal være sådan, at vi har et velfærdsprincip her i landet. Det velfærdsprincip går ud på, at kommunerne har en pligt – gerne som en garanti – over for alle ældre til at sikre en god og ordentlig plads.

Men samtidig skal vi også have et så rummeligt, et så tolerant, et så pluralistisk samfund, at der også er plads til grupper i dette samfund, som lever efter nogle lidt anderledes principper end den almindelige danske standardborger. Det kunne være en forening af økologiske mennesker, som på deres lidt ældre dage gerne vil søge sammen og også have en økologisk koloni-have i forbindelse med centeret. Og det er da ikke sikkert, at de kan finde en borgmester og en kommune, der synes, at det er en god idé, at de

får adgang til et plejecenter, men så er der en vis mulighed i den her sektor.

Det kan også være en kreds af muslimer, som ønsker at få et sted, hvor de kan være sammen, førstegenerationsindvandrere f.eks., dér kunne det være et tilbud. Der er også kristne grupper. Vi synes faktisk, det er en pryd for et samfund, hvis der også er en lille smule plads til dem, som ikke bare lige følger den slagne, normaldanske vej gennem livet.

Derfor, hvis vi skal snakke menneskesyn, er det her forslag en kombination af det danske velfærdsprincip og princippet om åbenhed, tolerance og et samfund, hvor der er plads til alle, som er pluralistiske.

Så hvis vi skal snakke menneskesyn – og det synes jeg vi skal på sådan en dag, hvor Folketinget afslutter en samling – så synes jeg faktisk, det er en smuk og en god afslutning, fordi den kombinerer to af de bedste principper, som har været igennem det danske folkestyres kamp for at nå frem mod velfærdsprincipperne, kombinationen af princippet om sikring af alle og princippet om, at der skal være højt til loftet i vores samfund, at det skal bygge på tolerance og flersidighed og medmenneskelig forståelse for, at nogle mennesker indretter sig lidt anderledes.

Så vi har i Enhedslisten faktisk ingen problemer med, kan jeg sige til boligministeren, at der er et lille hjørne af samfundet, hvor nogle kan få lov til at indrette sig lidt anderledes. Det har vi faktisk ingen problemer med. Vi er faktisk helt godt tilfredse med, at vi kan afslutte denne her debat med at være med til forhåbentlig nu om et lille øjeblik at vedtage det.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg er meget enig, når hr. Keld Albrechtsen taler om, at vi i samfundet er parate til flersidighed og til at vise tolerance, men der vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen, når han omtalte denne gruppe af økologer med den økologiske have eller en gruppe muslimer eller en gruppe kristne, om de ikke havde haft endnu bedre muligheder for at realisere de ønsker, som hr. Keld Albrechtsen nu omtalte som positive, hvis hr. Keld Albrechtsen havde tilsluttet sig forslaget i den oprindelige form.

For hvis nu økologerne møder en betonsocialdemokratborgmester, der ikke vil have noget som helst at gøre med, at man går i gang med et nybyggeri på disse præmisser, så kan det jo ikke komme i gang med Enhedslistens ændringsfor-

slag. Men de kunne jo komme i gang, disse kæ-re, fremadrettede økologer, hvis Enhedslisten helt ud havde støttet Kristeligt Folkepartis oprindelige forslag

Hvad vil hr. Keld Albrechtsen sige til disse fremsynede økologer, når de påpeger, at Kristeligt Folkepartis oprindelige forslag var bedre end Enhedslistens ændringsforslag?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Hr. Keld Albrechtsen: To principper, to debatemen-ner at gå hjem på. Det vil jeg også godt bare lige lufte og spørge til to principper, to ting at gå hjem på.

Det er det dér med anvisningsretten, jeg godt vil bore i. Hvad er det, der har fået Enhedslisten til at ændre synspunkt? Det dér med, at Folke-tinget ikke bare kan give en pose penge ud, uden at der skal knyttes betingelser til det, og at samfundet skal have noget til gengæld, det, man skal stå fast på, det er det, dette forslag går ud på, sagde hr. Keld Albrechtsen, da vi behandlede beslutningsforslag nr. B 95.

Men det skal man så ikke, når man snakker private plejehjem. Her kan man altså komme ind uden overhovedet at have anvisningsret. Man kan give mange, mange penge, uden at der er knyttet betingelser til. Det er da et brud, må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, også et skift i Enhedslistens politik i forhold til, hvad man plejer. Det er da det, der er sådan lidt underligt.

Det andet er så, at man ikke sikrer de svageste. Hr. Keld Albrechtsen må da indrømme, at her kan man altså prioritere, og ikke ud fra nogle konkrete vurderinger i det enkelte tilfælde; her kan man prioritere, hvem man har lyst til at have inde på det enkelte plejehjem af privat karakter.

Det må da være et skift.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg kunne langt hen ad vejen følge hr. Keld Albrechtsens ønske om, at der er særlige grupper og ældre, som har brug for særlige plejehjem. Det er vi helt enige om, og det er en opgave, vi skal løse.

Men det er jo ikke løst med det her forslag. Det er jo ikke det, det her forslag går ud på. Det her forslag går ud på at lette almindelige plejeopgaver og almindelige plejhjemms muligheder for en bedre finansiering og dermed skævvride.

Hr. Keld Albrechtsen er også blevet bange for sin egen skygge, for i forslaget ligger der jo, at det kan man ikke, hvis det er nybyggeri. Så alle de fine ord fra hr. Keld Albrechtsen, med dem har han jo faktisk slået benene væk under sig selv. Der er intet i det her forslag, der tillader det.

Så skulle han have fulgt det oprindelige forslag fra de borgerlige, men det turde hr. Keld Albrechtsen ikke. Men jeg synes, det er en rigtig opgave og også en rigtig overvejelse at have. Men det her er ikke løsningen.

Jeg vil så godt spørge Enhedslisten: Mener Enhedslisten, det er rigtigt, at vi bruger offentlige penge, hvor det offentlige ikke har anvisningsretten? Mener Enhedslisten, at det er rigtigt, at vi bruger offentlige penge på plejeboliger, som oven i købet kan tage folk ind, som ikke er visiteret? Mener Enhedslisten, at man har sikret den samlede pleje ordentligt ved, at det er selvejende institutioner, der bestemmer, hvilken udbygningstakt der skal være?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Kofod-Svendsen mener ikke, vi gik vidt nok. Hr. Knud Erik Hansen mente, vi gik alt for vidt. Vi vil også gerne have det vedtaget. Det er sådan set rimelig væsentligt også. Vi har hørt CD's begrundelse for sin stemmeafgivning. Vi havde gerne set, at regeringen og SF også havde været med. Derfor lyttede vi også ved udformningen af vores ændringsforslag til noget af den kritik, den berettigede del af den kritik, som hr. Knud Erik Hansen kom med.

En del af hr. Flemming Kofod-Svendsens forslag var lidt for vildt og kunne vitterlig bringe for meget ud over den kommunale planlægning. Vi bøjede os for hr. Knud Erik Hansens synspunkter, men hr. Knud Erik Hansen ville ikke lytte.

Jeg synes, vi har fundet en god afbalancering af de to principper, princippet om, at der skal være plads til forskellighed i det her samfund, og princippet om, at der er et velfærdsprincip, hvor det er et kommunalt ansvar at sørge for alle, og at det skal løses i kommuneforhandlingerne og selvfølgelig ud fra det princip, som ligger i det her forslag med de 7 pct., som staten overtager af finansieringen på grundkapitaldelen, og det er vi jo enige om, både hr. Kofod-Svendsen og hr. Knud Erik Hansen. Ja, hr. Knud Erik Hansen ville gerne have 14 pct., det ville jeg sådan

set også gerne, men er det ikke bedre med 7 pct.? Det er trods alt bedre end ingenting.

Jeg kan godt forstå, at hr. Knud Erik Hansen kan være utålmodig. Men revolutionær utålmodighed er ikke altid en dyd; det er det meget ofte, men ikke altid, men somme tider må man også gå efter resultatet.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Skal jeg virkelig forstå hr. Keld Albrechtsens sidste svar, som sluttede med, »man skal gå efter resultatet«, på den måde, at det for Enhedslisten faktisk har været godt nok at gå efter det resultat, at man på en selvejende institution skal have lov til selv at bestemme, hvem man vil tage ind, hvilket betyder, at når gamle fru Hansen står og har behov for en plejehjemsplads, og det ikke er den person, man har lyst til at få ind, at så er det, der er det bedste resultat set med Enhedslistens øjne, at så skal man sige nej til den gamle fru Hansen, som virkelig er plejehjemskrævende, og lade institutionen selv bestemme, hvem de godt vil tage ind? Det er det, der ligger, når ikke der et krav til anvisningsret.

Mener Enhedslisten virkelig, at det er det bedste resultat, man kunne opnå?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg er nødt til at sige til de revolutionære ude på venstrefløj, til hr. Keld Albrechtsen: Det her er ikke særlig revolutionerende. Det er noget snavs, man er kommet ud i.

Men lad mig prøve at stille et meget, meget klart spørgsmål: Mener Enhedslisten, at man skal give offentlige penge ud på boligområdet uden anvisningsret for at opnå resultater?

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Hr. Keld Albrechtsen: Jeg ved ikke, om tomme ord kan vaske snavs væk. Men jeg fik ikke noget svar på alle de flotte ord om, at forskellige grupper med særlige behov skulle tilgodeses. Det synes jeg faktisk var en spændende opgave.

Hvordan er det tilgodeset med Enhedslistens ændringsforslag? Det er jo tomme ord. Selv Enhedslisten har ikke kunnet finde en løsning på det her forslag. Det er ikke det, det her forslag går ud på, og det var heller ikke det forslag, som Enhedslisten er gået med til.

Vi mangler stadig væk et svar fra Enhedslisten på: Er det Enhedslistens princip, at den

selvejende institution kan lave sine egne anvisningsregler, hvis man giver offentlig støtte? Er det Enhedslistens princip, at vi giver offentlig støtte til selvejende institutioner, og så kan de tage folk ind, som ikke engang er visiteret efter kommunalt behov?

Er det et princip nu, at vi giver offentlig støtte, at vi ikke skal tage hensyn til de ældres behov, når vi bruger offentlige penge? Er det Enhedslistens princip? Jeg fik ikke noget svar.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Knud Erik Hansen: Nu skal vi jo for det første huske, at det her forslag altså handler om, at der tilvejebringes økonomi til at istandsætte og modernisere nogle plejehjem, som trænger til at blive istandsat og moderniseret. Det er måske nok vigtigt lige at gå tilbage til, hvad debatten egentlig handler om. Bare lige for at minde om det.

Og så vil jeg sige til de ordførere, der er betænkelige med hensyn til visitering: Der bør være en kommunal garanti for, at der ikke bliver sagt nej til fru Hansen. Vi vil gerne sammen med regeringen være med til at give en sådan garanti, således at der reelt bliver en selvvisitering for fru Hansen og også et element af valgfrihed.

Derfor kan vi i Enhedslisten godt leve med, at der kan være et lille hjørne af plejehjemssektoren, hvor også mennesker, der i hr. Knud Erik Hansens betonsystem måske ikke får en chance, fordi det kommunale system i en kommune godt kan vise sig at være noget for stift, får en lille sprække i det her samfund, så de også kan være her på en måde, som de synes er god.

Jeg synes egentlig, at de passer så smukt sammen, disse elementer, og jeg synes, at uanset at vi har så været uenige om det her, skal vi gå videre og bruge det her som fornuftigt afsæt til sammen med SF, også gerne Kristeligt Folkeparti og andre at gå til regeringen og sige: Nu må de 7 pct. selvfølgelig også stå til rådighed for kommunerne og de almene, således at alle bliver visiteret, således at der ikke bliver sagt nej til fru Hansen.

Jeg synes egentlig, det er en meget enkel den opgave, der ligger foran os, og jeg kan kun håbe, at Socialdemokratiet nu ikke rejser hjem i surhed over den her debat, men i stedet sammen med os andre tager fat på kommuneforhandlingerne i den ånd, de skal føres, frem til en løsning.

Formanden:

Det er jo sådan, at formanden ifølge forretningsordenen har en mulighed for, når han føler, at debatten trækker i langdrag eller kører i ring, da simpelt hen at slutte debatten.

Jeg har egentlig ikke lyst til at gøre brug af den bemyndigelse, men jeg sidder og overvejer det.

Så er det fru Lissa Mathiasen.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det, der falder mig for brystet, er hr. Keld Albrechtsens udtalelse om, at folk har et større behov for at komme ud af deres små boliger, det kan være en 12 m² bolig på et gammelt plejehjem, end at få en bolig på et plejehjem.

Jeg tror ikke, den senildemente har behov for og har ønske om at komme ind i en diskussion om, hvorvidt det er 12 m² eller 17 m². Mon ikke den senildemente, der står og venter på en plejehjemsplads, er mere optaget af at få pladsen? Jeg synes ikke, dette er noget, der kan sættes over for hinanden.

Men jeg undrer mig, jeg synes ikke, jeg får et svar fra hr. Keld Albrechtsen. Betyder det svar, jeg fik før, at man nu fra Enhedslisten siger, at man godt vil garantere, at der kommer en anvisningsret, når vi skal i gang med det her til efteråret? Det var sådan en halv vise, der blev sunget før. Kan jeg forstå det sådan, at der er givet det tilsagn fra hr. Keld Albrechtsen? Jeg ville i hvert fald være glad, hvis det var det, vi havde fået.

Formanden:

Så er det hr. Flemming Kofod-Svendsen som ordfører.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde med at takke de partier og dermed det flertal her i Folketinget, som bakker op om dette forslag, hvor jeg gerne vil understrege tre ting.

For det første: En boligsocialopgave. Vi har 10.500 plejehjemspladser i privat regi, hvoraf to tredjedele af dem trænger stærkt til en renovering. Og hvis der ikke bliver sat midler af til det, vil mange af de plejehjem blive nedlagt, pladserne vil mangle og køen vil vokse, den kø, der er på en 4.000-4.500 ifølge ministeriernes opgørelser. Vender man sig til Ældre Sagen, er tallet væsentligt større; det afhænger jo lidt af, hvor skrappe visitationskravene er. Så det er et vigtigt bidrag til en boligsocial løsning.

Det andet, jeg vil understrege, er, at dette forslag lægger vægt på alsidighed, så vi ikke skal ende med, at det alene er kommunen, som driver alle plejehjem. For det er klart, at hvis de mange pladser, de plejehjem, som ikke bliver renoveret, bliver nedlagt, ja, så vil der de facto kunne ske en monopolisering. Det er vi stærkt uenige i. Så det er det andet: Dette forslag sikrer en alsidighed.

Det sidste, jeg vil nævne, er lidt om økonomien, for jeg forstår også på Socialdemokratiet, at de siger, at der er brug for flere plejehjemspladser. Så kan man spørge: Hvad er den billigste løsning? Er det at lade det offentlige alene finansiere eller få private til at medfinansiere? Der er regnestykket jo utrolig enkelt. Hvis det alene er det offentlige, er det det offentlige, der skal udrede de 14 pct. i grundkapital. Om det så bliver 14 til kommunen eller 7 til staten og 7 til kommunen – i alle tilfælde bliver det 14 pct. for offentlige midler.

Hvis kommunen laver en driftsoverenskomst med en selvejende institution, skal den selvejende institution yde 3½ pct. Det vil sige 3½ pct. mindre end de 14 pct. Dette bliver billigere for de offentlige kasser, end hvis det ikke blev etableret i samarbejde med selvejende, private institutioner.

Og det er i de få tilfælde, og efter min mening for få tilfælde, hvor hr. Keld Albrechtsen og jeg har været uenige, for hr. Keld Albrechtsen syntes, at vi gik for vidt, og vi syntes, at hr. Keld Albrechtsen manglede visioner og ikke rigtig har set alle mulighederne. Men vi glæder os da over, at vi i fællesskab kunne give de muligheder, der nu foreligger, for i de tilfælde, hvor man virkelig er visionær, vil det jo kun koste det offentlige 7 pct.

Det er klart, at det forudsætter, at der er selvejende institutioner med et bagland, som er villigt til at ofre noget, som er villigt til at lave private indsamlinger, for at man kan etablere disse selvejende institutioner. Så hvis man sammenligner prisen, hvor det er ren offentlig finansiering, og hvor der også er private med, så bliver den sidste løsning billigere.

Når regeringen så taler om, at der er en række følgevirkninger, så ville de jo være der i alle tilfælde, for i det øjeblik man etablerer det i rent kommunalt regi, er der også offentlige udgifter, som skal betales, og lån, der skal betales af. Men det gælder jo igen i begge tilfælde. Så sammenligner man, når vi skal have etableret 1.000 pladser eller 1.500 pladser, og det er der jo bred enig-

hed om, så er dette forslag billigere, end hvis man ikke etablerer det efter den model.

Den eneste model, der vil være billigere, er intet at lave, men jeg har ikke indtryk af, at Socialdemokratiets politik er, at ventelisterne skal blive længere og længere. Eller det er måske svaret? Når Socialdemokratiet er økonomisk ansvarlig, så vokser ventelisterne? Så kan jeg se, at den socialdemokratiske økonomiske tænkning hænger sammen. Men hvis man mener, at der er behov, så er det her en billigere løsning, end hvis man løser opgaven uden et privat engagement.

By- og boligministeren (Lotte Bundsgaard):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg har stor sympati for, at mange af partierne i Folketinget, om ikke alle, ønsker at forbedre forholdene for de ældre. Et godt samfund skal tage hånd om de svageste, det er regeringens politik.

Regeringen har da også længe arbejdet for at få flere boliger til de ældre, ikke mindst plejeboliger, og for større tryghed og større kvalitet i omsorgen for de ældre. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Jeg vil gerne senere komme lidt ind på nogle af de mange initiativer, som regeringen har taget på ældreområdet, men jeg vil gerne allerede nu slå fast, at det er regeringens politik, at de mennesker, der har det største behov for en plejebolig, også er de mennesker, der skal have boligen først. Hvis fru Olsen er den, der har allerstørste behov, der på grund af demens eller andre ting virkelig har behov for en plejebolig, er det hende, der skal have plejeboligen først.

En god ældrepolitik kan naturligvis gennemføres på mange måder, men jeg må sige, at jeg ikke er helt enig i den måde, som forslagsstillerne og de partier, der går ind for B 76, ønsker at gøre det på.

Det her beslutningsforslag ligger langt fra de principper, som både regeringen og i øvrigt en række af støttepartierne normalt går ind for som forudsætning for, at der kan gives offentlig støtte.

Her tænker jeg først på princippet om, at skal der gives offentlig støtte til et projekt, ja, så følger der naturligvis forpligtelser med. Det er en helt afgørende forpligtelse i boligpolitikken, at støttet byggeri, når det er færdigt, er med til at løfte boligsociale opgaver i form af, at kommunen får en anvisningsret, det gælder f.eks. også i ungdomsboliger, og senest har vi også indført det i de støttede private andelsboliger.

Derfor er det helt naturligt, at det her princip også fortsat skal gælde i alle ældreboliger og alle plejeboliger, der opføres eller ombygges med støtte.

I dag er det faktisk sådan, at det er kommunen, der anviser ældre- og plejeboliger efter en konkret vurdering, således at det er den ældre, der har størst behov, der får en plejebolig først.

Det vil ikke gælde efter beslutningsforslaget for eksisterende plejehjem, der ombygges med offentlig støtte, hvis ikke der bliver et større antal boliger. Det har jeg også klart svaret Boligudvalget på et spørgsmål.

Jeg må sige, at jeg ikke forstår den ældrepolitik, hvor det ikke er de svageste ældre, der først skal til. Jeg forstår ikke den politik over for de handicappede, hvor det ikke er de svageste handicappede, der først skal have en plejebolig. Efter min mening gør vi ikke noget godt for de ældre, efter min mening øger dette beslutningsforslag ikke valgfriheden.

Jeg vil også gerne nævne, at det nu efterhånden i en række år har været sådan, at det er kommunerne, der vurderer det lokale behov for boliger, herunder boliger til ældre. Det her forslag bryder med den decentrale ordning, der i øvrigt gælder for støttet byggeri. Regeringen mener, at det er afgørende at fastholde det kommunale ansvar for udbygning af boliger for ældre. Det lægger beslutningsforslaget ikke op til ved renoveringer.

Især i lyset af de her bemærkninger er det lidt overraskende, at der nu tegner sig et flertal for beslutningsforslaget, der vil gøre det billigere for kommunerne at vælge at ombygge et plejehjem ejet af selvejende institutioner frem for projekter fra andre bygherrer. Der er tale om en forskelsbehandling af bygherrerne, som regeringen ikke kan støtte.

Samtidig kan jeg også frygte, at der vil blive ombygget plejehjem, som man måske hellere skulle have ladet være med at ombygge og i stedet for have bygget nogle nye, tidssvarende plejeboliger, der giver de ældre såvel tryghed som fællesskab og også større boliger, end de har i dag.

Men debatten har jo løbet lidt frem og tilbage i salen, så derfor mener jeg, at det er godt med et konkret eksempel på, hvad der sker, hvis det her beslutningsforslag bliver vedtaget og bliver til lov. Jeg vil gerne komme med eksemplet på, hvad der sker.

Forestil jer en lille kommune. De har et selvejende plejehjem med 100 pladser. De kan nu

vælge med statslig støtte at omdanne dem til 50 plejeboliger, uden at det indgår i kommunens planlægning. Det vil sige, at vores lille kommune nu står og mangler 50 plejeboliger fra det ene år til det andet, eller det, der jo er allerværst: Fru Hansen og fru Olsen og de 48 andre vil mangle en tryk bolig, som plejeboligen er, fordi den selvejende institution kan gøre det uden kommunens samtykke, og uden at der kommer en anvisningsret.

Ud over eksemplet vil jeg godt lige give et par kommentarer til det her med forskelligheden. Flere har været oppe og sige, at man ønsker et mangfoldigt boligmarked. I regeringen er vi meget enige. Vi ønsker et mangfoldigt boligmarked både for de unge, for familierne og bestemt også for de ældre. Derfor lægger vi meget vægt på, at vi både har almene ældreboliger, vi har plejeboliger, vi har seniorbofællesskaber, og vi har også mange forskellige slags selvejende institutioner. Det mener jeg vi skal have. Det mener jeg at vi skal have i et godt velfærdssamfund.

Men i regeringen går vi ikke ind for, at der skabes valgfrihed ved at forskelsbehandle. Det er altså en forkert model.

Og så har jeg endda ikke berørt økonomien endnu. Det har jeg ikke, fordi det siger sig selv, at regeringen ikke kan støtte et forslag på en kvart milliard kroner, hvor der ikke er knyttet de mest almindelige og fornuftige vilkår til økonomien. Det plejer vi også at være enige om, som flere ordførere har påpeget i løbet af debatten.

Regeringen kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget. Vi kan ikke støtte de principper, der bygger på, at ældreboligerne, plejeboligerne ikke først og fremmest skal gå til de svageste ældre. Især de svageste ældre har behov for trykthed, har behov for kvalitet i omsorgen. Derfor er målet med regeringens politik at skabe moderne fysiske rammer for et liv som ældre, skabe rammer, hvor den ældre bevarer sin værdighed, selvstændighed og medindflydelse, rammer, som inspirerer til samvær med andre, og rammer, som giver den optimale mulighed for individuel pleje og hjælp til de opgaver, man ikke længere selv kan klare.

Derfor har regeringen taget en lang række initiativer på ældreboligområdet, der skal sikre de mål. Bare inden for de seneste år kan jeg nævne mange ting: Kommunerne har med kommuneaftalen for 2001 fået øget incitamentet til at bygge ældreboliger, til at bygge plejeboliger både ved at give fri lånefinansiering og ved at give store tilskud til servicearealerne.

Vi regner nu med, at der bliver bygget ca. 1.000 plejeboliger mere i år end sidste år. Altså bliver der bygget ca. 3.000 plejeboliger om året og i alt ca. 4.000 ældreboliger om året. Ældreborgerrådet har i januar 2001 afleveret en rapport om det fremtidige behov for plejeboliger. Rapporten viser, at hvis man fortsætter den her udbygning af plejeboliger og ældreboliger, vil der være nok plejeboliger og ældreboliger til ældre.

Derudover har vi gjort meget for at sikre de svageste ældre. Vi lægger nemlig vægt på, at det er de svageste ældre, der kommer først, noget, som beslutningsforslaget jo ikke lægger vægt på.

Endelig vil jeg godt fremhæve, at der er elementer i regeringens boligpakke, som sikrer en højere kvote til andelsboligerne. Her har vi igen mangfoldigheden på boligmarkedet, som regeringen ønsker. Vi ønsker, at hvis man som ældre gerne vil bo i et bofællesskab, skal man have mulighed for det. Derfor forhøjer vi kvoten på andelsboliger, som især bliver brugt til seniorbofællesskaber.

Vi har også sagt, at vi har hørt, at kommunerne gerne vil drøfte, hvordan finansieringen skal være af de almene boliger, herunder ældreboligerne. Det er vi også villige til at drøfte med kommunerne.

Regeringen er derfor, som det ses, meget optaget af at sikre, at ældre i vores land får nogle ordentlige forhold, får en tryk og en rolig alderdom. Derfor gør vi meget for at sikre de ældres behov, for at forbedre de ældres situation.

Men det her beslutningsforslag er ikke vejen frem, hvis man gerne vil følge de principper.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det er en kort bemærkning til hr. Kofod-Svendsen, der talte om, hvor meget de selvejende institutioner skulle ofre, nemlig 3½ pct. – sådan ca. 30.000-35.000 kr. – pr. bolig én gang, og det skulle have stor betydning. Jeg synes, det er meget at snakke om. Man skal næsten have lommeterklædet frem, når man hører, hvor meget de selvejende institutioner så yder, når man tager i betragtning, at en plejehjemsplads i normal drift koster 300.000-400.000 kr.

Og med det her forslag overlader man faktisk i høj grad til de selvejende institutioner at bestemme en stor del af planlægningen, som kan betyde, at vi faktisk kommer til at bruge måske flere millioner kroner forkert, som kunne have

været brugt på en ordentlig pleje til de ældre i stedet for.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Min korte bemærkning skal rettes til ministeren, for jeg har konstateret, at også ministeren har dårlig samvittighed, ligesom jeg hørte det hos den socialdemokratiske ordfører og andre socialdemokrater, som har haft ordet i debatten.

Og jeg vil sige, at Dansk Folkeparti mange gange har kritiseret regeringen for ikke at leve op til dens ansvar for at forbedre de ældres levevilkår. Dette beslutningsforslag løser ikke afgørende det problem, men det er dog et skridt i den rigtige retning, idet både beboerne og personalet i ældreboliginstitutioner og selvejende plejecentre får forbedrede vilkår.

Beslutningsforslaget giver samtidig flere muligheder for de ældres valg imellem flere institutioner, når de ønsker en ældre- eller plejebolig. At ældresektoren tilføres flere midler, det er helt i tråd med Dansk Folkepartis program. Det er et rigtigt godt forslag, som Dansk Folkeparti hjerteligt støtter.

Kan ministeren bekræfte, at ministerens røde ører skyldes dårlig samvittighed?

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Det var hr. Knud Erik Hansen, der stillede spørgsmål til mit indlæg, og der må jeg sige kort: Det, hr. Knud Erik Hansen spurgte om, var jo reelt et udtryk for mistillid til de private selvejende institutioner.

Jeg redegjorde for, at hvis man foretager en sammenligning, så er det billigere totalt set for det offentlige at etablere en plejehjemsplads i privat regi. Det imødegik hr. Knud Erik Hansen ikke.

Det er rigtigt, at der er betydelige offentlige subsidier, som de private organisationer får, men jeg må sige: Generelt møder jeg fuldkommen tilfredshed, og mange har sagt til mig, at sammenligner man kommunalt drevne plejehjem og en privat institution, så er servicen bedre i den private institution.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-3 vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Så skulle debatten dreje sig om forslaget som helhed, men jeg går ud fra, at medlemmerne er enige om, at den debat har vi haft – godt og vel. (Ophold). Det synes, som om det er der enighed om, og det betyder, at vi kan gå til afstemning om forslagens endelige vedtagelse.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 54 stemmer (V, KF, DF, CD, EL, KRF, Mogens Andreasen (UP), Frank Dahlgaard (UP) og Kirsten Jacobsen (UP)) mod 47 (S, SF og RV).

Formanden:

By- og boligministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes torsdag den 6. september 2001 kl. 10.00 med følgende dagsorden:

Første behandling af forslag til finanslov for året 2002.

Skulle det blive nødvendigt at indkalde Folketinget i den mellemliggende periode, er det klart, at der vil tilgå skriftlig meddelelse til medlemmerne vedrørende dagsorden og mødetidspunkt.

Men skulle det nu blive tilfældet, at der ikke bliver møde i Tinget inden den 6. september 2001, ja, så er forholdet det, at Tingets folketingssekretær, Jørgen Bang Jespersen, nok har sin sidste arbejdsdag her i Folketingssalen på sin vante plads ved siden af formanden i dag.

Det giver mig anledning til at rette nogle få ord til dig, Jørgen, nemlig på Tingets vegne at sige dig hjerteligt tak for de 20 år, det blev til som

folketingssekretær, hvor du utrættelig, med stor indsigt og med aldrig svigtende interesse for arbejdet her og for, at arbejdet i Tinget kunne udvikles værdigt, i overordentlig høj grad har været med til at bidrage til Tingets anseelse og omdømme.

Tak skal du have for din store indsats! (Langvarigt bifald):

(Medlemmerne påhørte stående formandens tale).

Og så er der kun tilbage at ønske alle medlemmer og alle medarbejdere i huset en god sommer.

Mødet hævet kl. 16.19
